

22. gada-gahjums.

Matka ar peesuhitšānu
par paši:

par gabu 1 rub. 60 kap.
" pufgabū 85 "

Matka beš peesuhitšā-
nas Rīgā:

par gabu 1 rub. — kap.
" pufgabū 55 "
" 3 mehnešči 30 "

Mahj. w. teel išohts feš-
deenāšm no p. 10 šahloht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpašchneeks un apgahdatajš.

Mahjas weefis isnaht ween reis pa nedetu.

Matka
par šudinašānu:
par weenas fleijas šmaltu
rakstu (Pētis) rindu, jeb
to weetu, to šahda rinda
eeem, matka 10 kap.

Redakzija un ekspedizija
Rīgā.

Ernst Plates bilschu- un
grahmatu- drufatāwā pee
Behtera bašnizās.

N° 18.

Sestdeenā 30. April.

1877.

Uš žeeniga

Widjemes gubernatora,

šammerkunga, ihštena štatērahta un ritera

barona Aleksandera Heküll-Göldenbandta kunga

wehlešānu „Mahjas weefa“ redakzija preti nemš dahwanās preekšch eewainoteem un šlineem šara-wihreem, lai wina ari no šawas pufes waretu peepalihdšeht pee šchi wifpabriga tehwijs peenahkuma ispidišānas.

Žeenigee lašitaji un mihtee tautas brahši! Tas brihdīs atnahjis, kur tehwijai šawu dešlu palihdšibas waijaga un „dehleem ja-čet palihgā, kad tehwišemei gruhši laiki.“

Tauteešči! Mušfu augštāis Kungs un Reizars šaweem šara-pulleem pawehlejis dohtees eenaidneeku šemē, lai křištigo laušchu žeešānas reis beigtohs un gals buhtu Turku warmahzibai un pahrešibai. Šchim šaram ir šwehts mehrkis! Ne šemes- ne šlawas-šahriba, bet mušfu augsta Šemestehwa žilwezibas mihleštiba mušfu šareiwjus wed šarā. Šiktens Wiawu šchkeet išredšejis par apšpeesto tautu pešitaju un par taišnibas un brihwibas šargu. Wina balšs, šas šara-wihrus aizinaja, atšlaneja wišu pawalšneeku širdis.

Mušfu duhšchigee šareiwji dewušchees šarā pret křištigu tizibas eenaidneeku, pret taišnibas un brihwibas pretineeku, ispidišs šawu šwehtu peenahkumu, Kreewijas šlawu un waru wairōdami; bet lai ari mehš, šas meerigi mahjas palikušči un preekšch kureem mušfu brahši ašinis išeij, lai ari mehš to daram. šas mums peenahkabs. Šimti un tuhštōšči mušfu brahši šarā šaukti un dašchs labš jaw šahw eenaidneeku nahwigeem erohtšcheem preti. Dašchs labš wihrs atšahjis šawus širmgalwju wežalohs, šawu raudošcho šeeuw un masohš behrninus. Šahdašim, ša šiktens teem nebuhtu par gruhšu nešams, ša tee badu nežeestu, šamehr winu apgahdataji išeij ašinis preekšch žiteem! Šahdašim, ša mušfu eewainotee šara-wihri tiktu labi aplohtti un ša wineem ar wahtim un bruhžehm mohžotees nebuhtu jazeekš ari truhkums! Latweešči, nepalikšim kaunā, kur wiši žiti pawalšneeki tik dauds upuru neš uš tehwijs altari! Nebuššim tik ween wahrōds, bet buššim wišupirms dar- bōš par šawa Šemestehwa ihšteem pawalšneekem! Laššim nauđu, lai žaur labprahtigahm dahwanahm mušfu šara-wihru wežalohs, šeewas un behrnus isglahttu no bada un truhkuma! Kraššim preekšch eewainoto šara-wihru dšeedešānas waija- dšigahš leetas!

Šuhs, tautas-wihri, mahtes un meitas, teekat ušaizinati, šawu dewigu rohku tur ne-atraut, kur palihdšibas nepee- žeešchami waijaga.

Latwju tauta, šas nelad naw šawu artawu leegufe doht tur kur waijadšaja (jo waj wina nedewa preekšch Šama- maras truhkumu žeešdameem, waj wina nedohd iš gabus preekšch mišiones u. t. pr.?), Latwju tauta tagad, no tam ešam pahrežinati, wehl jo plašchakā mehrā šawu dewigu rohku atbarihs, tagad kur šwehts karšch šahšts dehl křištigu laušchu atšwabinašānas un netizigu Turku warmahzibas, tagad kur wiša Kreewija pazehlušehš ša weens wihrs, kur wiša Kreewija juht ar weenu širdi, tagad Latwji nepalikš atpakaš, bet šaweenofees lihds ar šawu plašcho tehwiju tai pašchā ženšchānā.

Tas brihdīs atnahjis, kur Latwju tauta war ar darbeem parahdiht, ša wina pilnigi lihds ženšchahš un lihds juht wišai Kreewijai.

Dahwanās preti nemš beš ween šwehtdeenās šatru deenu no pulštēn 7 rihtā lihds pulštēn 7 wakarā Mahj. weefa redakzija Rīgā, pee Behtera bašnizās.

Ernst Plates,

Mahjas weefa ihpašchneeks un redaktors.

Rahditaia.

Saunatah's finas. Telegrafa finas.
 Gelfshemes finas. No Bey-Kahrlem: breescha iglabshana un palaischana. No Karoles pagasta: uguns-grehts. No Wihjemes: peesihwajums dabä. No Balkas: konferenze. No Selgawas: palihdshas tomiteja. No Pernawas un Meshwales: palihdshas tomitejas. No Mastawas: muhsu augsta Keisara wahabi. No Rawlajijas: Bajasides eenemshana. Ubrsesmes finas. No Wahzijas: keisars Wilhelms Elfasa un Loringa. No Franzijas: ultramontanu rihloshana's. No Austrijas: isiureshana's Kreewu Turku laei.
 Kara finas.
 Arabeschu un Selama zeshana's. Usaizina'shana. Wawafaras beeri-bas usaizina'shana. Sira pah' usfautteem Niga.
 Peelikuma: Nehgeris. Graudi un seedi.

Saunatah's finas.

No Nigas. Ar scho nedetu lugoshana Nigai fahkufesh. Lihds schim newareja fugi pee Nigas peebraukt, tapehz ka Nigas juhras lihsums ar ledus bija pilns un tur fugi newareja zauri tikt. Tee pirmee fugi, kas pee Nigas atmahza, bija leeli damsfugi, kas zaur ledus zauri bija spehju'schi ispeestees. Lihds zetortdeenai bija atnahkufchi 260 fugi un aishgahju'schi 17 fugi. Zetortdeenu pahrlshja filts leetus, kas sahli paslubina's uf augshana.

No B. pagasta. Tai 19. April sch. g. sch' weens wezig's schihdin'sch apfahrt staigaja, kahdas Wahjemes loterijas bitetes pahrdohdams, kuras tai 23. un 24. April islohsejama's, neshlohtus lautinus zaur tam peewildams, ka minetas loterijas bitetes pehz muhsu kalendera pahrdohd, kur tomehr muhsu 19. April Wahjemes 1. Mai lihdsigs un pahrdewejs tahda wihse tik tufshas un jau islohsetas bitetes isdata. Schihdin'am wairak weetas laimejees daschus rubulus tahda wihse fawahkt.

No Peterburgas. Ka Kreewu awise „Pycer. Ueb.“ sino, tad, generalis Tschernajews zaur Wifaugstato pawehli no 17 Aprila ir deenesta usnems pee generala shahba. (Ka lastajeem sinams, tad generalis Tschernajews bija is Kreewijas deenasta istahjees un usnehmis Serbu-Turku kara Serbeeschu armijas wadishanu, pah' ko fawa laika jo plaschi sinojam.)

— Tai 27. Aprili teel no Peterburgas sinohts, ka Keifas prinzis Turzija ezelts tizis par Wahzijas weetneeta lihds ar to usdewumu, lai ruhpejotees par Kreewijas pawalstneeku drohshibu Turzija. Prinzis dshiwohs Kreewijas fuhtra dshiwokli. Ka Keifas prinzis ka Wahzijas weetneeks usnems Kreewijas pawalstneeku apfargashanu, ta ir atkal jauna shime, ka starp Kreewiju un Wahziju draudshiba ir netrauzeta, bet beenu no deenas paleel siwaka.

No Kischinewas tai 26. Aprili. No Rawlajijas karaula teel sinohts, ka muhsu kara-pulki uf preel'schu eet, dohdamees uf Ardahanu un Diadanu.

— Peelata data no isluhshana's-pulleem apluhko Karfes apgabalu. Jahneeki teel fuhititi uf Katschimanu; Achalichas pulks tuwojash Ardahanai un Erivanes pulks Diadanai. Gelfsch Tschetschnijas kahdi musinataji laudis fagehlu'schi uf dumpi. Prowinzes waldneeks apnehmahs dumpineekus apspeest. Balkawneeks Murids isleedeja dumpineeku pulku, kahdus 500 wihrus, kas meshos bija fapulzeju'schees. 99 dumpineeki pafaudeja fawu dshiwibu, 250 tika eewainoti. Muhsu kara-pulkam pee tam 3 saldati tika nonahweti un 16 saldati eewainoti.

— Tai 25. Aprili no Kischinewas armijas wirslomandeeris pa telegrafu atlaidis to sino: Wihsch esoh't tohs kara-pulkus un darbus pee Galazes, Brailas un Keni pahrluhlo-

jis; lamehr wihsch Braila usiu'rejees, esoh't fahkufchi peezi Turku kara-fugi schaudih't, bet ar fawu schaudishanu nelo ne-esoh't isdariju'schi. No Donawas ohtra kra'sta Tscherkeshi fahka schaut, bet ari wihu schauschana palika bes sekmes. Kreewu batarijas (leelgabalu fkanstes) preti neshahwa. Kara-pulku mar'sheereschana eet uf preel'schu. Turki neta nedara.

No Austrijas. Tapat ka Franzija ta ari tagad Austrija ultramontani fahkufchi rihlotees pahwesta laizigai waldibai par labu, bet waj wini zaur fawu rihloshana's ko laba panah'ts, tas naw ihsti zerams. Pee tam ari ja-eewehro, ka ultramontani fah't usrihdih't katolus pret Slahweem un ka starp Austrijas pawalstneekem ir laba teefa Slahwu. Ja nu teesham Austrija pallausitu ultramontanu musina'schana'i un ta tad fahktu karu pahwestam par labu pret Slahweem, tad drihs waretu notikt, ka Austrijas Slahwi tahda kara no Austrijas atswabina'tohs un Austrijas waltis fabruktu.

No Wihnes. Austrijas-Ungarijas waldiba ir pee Turzijas waldibas ka ari pee Kreewijas waldibas peeprafijuse, lai lugoshanu pa Donawas upi attautu. (Ka lastajeem sinams, tad Donawas lugoshana preel'sch Austrijas ir no leela fawara, jo Donawa ir tas weenigais uhdenu zeshch, pa kuru Austrija teel uf Melno juhru.)

— Ka kahda Austrijas awise sino, tad Turki uf Donawas upi atnehmu'schi weenu Triesies labibas-fugi, kas sem Austrijas slagas (Austrijas waltis shimes preel'sch kugeem) brauzis. Triesies juhras teefas par to isfazijushas fawu schelohshana's.

No Serbijas. Uf ihpafchu Austrijas-Ungarijas peeprafishanu Serbijas waldiba pasludinajuse, ka wina pee kara ne-nem'schoht dalibu.

Telegrafa finas.

No Peterburgas tai 28. April. Ka no Tislices teel sinohts, tad tai 26. Aprili generalis Schermeljews ar Twe-res dragoneem un 300 kasakeem dewahs uf apluhshana Karfes seemetu wakara pufe. Atpakal nahktoht wineem usbruka 4 batatoni eenaidneeku jahneeki ar leelgabaleem, kas is Karfes isnahza, lai muhsejus waretu eeflehgt. Bes tam tshetras baterijas fahka ar faweem leelgabaleem schaut. Muhsu dragoni un kasaki ar fawoem labeem schaujameem rihkeem atdsina eenaidneekus atpakal. Starp Ardahanu un Karfi muhsu jahneekem isdewahs fawangoh't eenaidneeku kara-pastu ar weseelu e'sforti.

— Tai 28. April. Grafa Grabbes regimente, 600 kasaki un Loris-Melikowa Kischegorodes regimente tai 24ta Aprili eenehma bes plintas schahweena Kurgismanu. Muhseji tur fawu pahrwaldibu eelika. Tureenas apgabals isfazija fawu padewidu.

No Aleksandropoles tai 25. April. Weena data Kreewu jahneeku usnehma ismekleht to widnzi pee Melik-Tapadsikas un Tschachmauras. Generalis Diwels tai 24. Aprili fawu isluhshana tureja lihds Ardahanai; generalis Tergulafows tuwojash Diadanai.

No Osurgeti tai 25. April. Kahds puljin'sch no muhsu kara-wihreem wakar bija isgahjis pehz ehdamä netah'tu no Tschurukfuss; Turki palika aish Kintri'schi upes, bes ka muhsejus buhtu kawejufchi. — Turku kara-fugi brauka gar juhmalu un pa brishcham fah't schaudih't.

Geschiedenes finas.

No Wez-Kahrkeem. Tai 6. Aprili kahds breedis is J. J. mescha ffreedams eefrehjis peepefchi Sedas upé. Kahds wihrs patlaban breedi eerauga upé eefdrejam un mohkamees. Neds ka labi ar winu naw, no-eet W. frohgâ pehz palihgeem melledams. Krohdsineeks ar fawu puifi ari nelawedamees tuhliit nogahjuschi lihdsâs un ari breedi minetâ weeta mohkamees atradufchi, jo ledus tam wihs riaki, ka zauri pawifam newarejis tikt. Breescha glahbfchana gauschi gruhta bi-jufe, bet puhlianus netaupidami to isglahbuschi un tai paschâ deenâ to meschâ palaidufchi. Schis mescha lohpiusch bijis breeschu mahbite. Ja gaditohs kahdu reij scho breedeni rohkâ dabuht, tad war to no tam pasiht, ka tai aufchu gali eegreestii.

— Tai 7. Aprili uguns aprija Schelupes meschafargam kambari ar turflaht buhdamu riju. Kahds veedfchwotajs redsejis, ka uguns-grehks lahjâs, dewees ar to breesmu finu uf muifchu, kas 3 werstes taktumâ. Tai paschâ azumirli gon dsehjeji faskrehjuschi, bet par wehlu, tâ ka isglahbt nefo naw wairs spehjuschi. Meschafarga nebijis mahjâs. Skahde nabaga wihran leela, jo wihs bohjâ aigahjis. No kam uguns zehlees, naw wehl finams.

— Tai 9. Aprili bijufe lahtfchu jalks Wez-Kahrku muifchas meschôs. Kâ dftidams tad weens lahjis metenâ atradees, dftineji to duhfchigi idfinufchi. Lahzim par laimi gadijees tahdam gehgerim useet, kas naw fchahwis, bet palaidis uf 15 fohleem garam. Laikam buhs wihrelis lahzi ahtri usflatiiees un tâ tad isbihjees nebuhs fchahwis. Dhtrs gehgeris drohfhaks buhdams fchahwis, bet naw laimejees. Un tâ tad miifcha ar wefalu ahdu greesees metenâ atpakal.

A. Rihsmann.

No Karoles pagasta. Swehtdeenu tai 18. Aprili Sahru mahjas gruntineekam ar uguni aigahja ehrbegis un rija, kas bija apafsch weena junta. Paschu laiku brohlasti turoht eefrehjufe meita ar to finu, ka mahjas degoht. Saimneeks ahtrâ isffreedams nelaimi eerauga, — lohri pahrbijees nesin to dariht, ffreem atpakal un paker no flapja fawu masumiau. Driht ari faskrehjuschi labs pulks laufchu, no kureem ta leelata data ar leelu tshaklibu strahdaja, mantu glahbdami. No dshwojamas ehlas pa leelalai datai wareja to isglahbt, bet no rijas, no peedarba nefo. Uguns lihds ar ehlu aprija linu miifstamo maschini (ar sirgu dhenama) un tshetregus apkaltus ratus un bes tam wehl daschus faimneeziabas rikus. Deewam schehl faimneekam ari rohkas apdegufchas, jo gribejis wehl kahdus ratus isglahbt, bet naw eefpehjis. Zit finams, tad uguns zaur flursteni bija falmu jumtâ eetizis un ihfâ brihdi jumts jaw pelnôs fakrita.

A. Rihsmann.

No Widfemes. Drujinas is dabas. Zaur to zetahs weefuti un wehji, kas kohlus ifrauj un ehlas apgahsch, to zeen. lastitaji jaw pa datai finahs no muifchu laikrafsteem un zitahm dabas mahzibahm. Bet zaur to zetahs itin lehnâ gaisâ masi weefulifchi, fo efmu nefen redsejis uf kahdas upes? Weefulits bija kahdu pehdu leels un zehla greesdamees uhdeni 2 lihds 2 1/2 pehdas augstu, pee kam pahra afis attahlu neweena lapina nekufteja. No uhdena iszehlees weefulitis ar fmiltim tapat darija, lihds leelaks arween palikdams fagrahba fruhmus un ari mani, man zepuri no galwas no-raudams un labu gabalu aiffweesdams. Beidsoht palifa arween plataks un nestipraks, lihds lamehr nostahjâs un gaisâ

palifa tit lehns kâ papreefch. Warbuht wehl dasch tapat to peedfchwojis un nesinahs kâ tas war zeltees, tapehz luhdsam muifchu miifto „Mahjas weefi“ mums to isflaidroht. Tê wehl grihu pastahficht par kahdu masu tahrxianu, kurfch 2 zolu garfch un kahdu 1/4 zolu resnis, winfch lihdsinajahs teem pasihstameem dseltenajeem sprihifchu metejeem un dshwo meschôs, lihdsinajahs nokaltufcham eglu farinam, kam sistematigas flujianu weetas wifaplahrt redsamâs, ari wina krahfa uf mata minetam farinam lihdsiga. Ihfti apbrihnojama ir fchi maja kufionifcha istureschanahs. Winfch peekerahs ar palalas waj ari ar preefch-kahjahm pee kohka un stahw kâ kad tas tur buhtu pee-audfis, ja nu tas uf egles atrohдахs, tad azis nogreessis to atkal par welki mellesi ahtrumâ eeraudficht. Schim tahrxianam dohmajams naw redsefchana, jo tam war grafitees ar teem leelakeem beedeekteem, tas paleek kâ bijis uf weetas, jeb ari tas reds, bet tikai isturahs, lai putnini, kas fchahdu baribu melle, to ne-eeraudfitu. Turpreti dshirdeefchana schim tahrxianam ir it smalka, jo tit lihds to aistardams kâ putnis eefwilpefees, tad ranga tas ar fleigfchanu pasfehptees, bet bes fwilpefchanas to wari wifadi aistart un islohziht, tas paleek uf weetas, tâ kâ tu to buhfi paleezis. Schahdu flufu aistarfchanu, pee kam tas ne-istruhfstahs, daba tam leelaks buht peefchlihrufi zaur kohleem, kas no wehja kufinati ar faweem sareem tam peedurahs. Deesgan apbrihnojami ir tas, ka minetais tahrxianfch tikai tad eet, kad ir it rahms un flufs meschs. Wajadsetu dohmaht, zil katram radijumam Deews fawu ihpafchu famanu peefchlihris, tapehz ne-aismirfchim to.

Sirjohns.

No Walkas. Kâ „Fig. 3tg.“ fino, tad Widfemes lauf-flohlotaju konferenze tikfchoht schini gadâ notureta Walkâ tai 29. un 30. Juni.

No Telgawas. Kâ teel finohts, tad tur 12 dahmas fahstahdijufchas dahmu komiteju, kas gahdaschoht leetas preefsch flimneeku aplohpjchanas un drehbes gabalus preefsch karineekem. Schi komiteja, no gubernatora apstiprinata, fawu darbu fahlfufe, turflaht ari kursemes dahmas usafzinajufe, lai pee fchi feizama darba nemoht dalibu.

No Pernawas. Kâ tureenâs awise fino, tad ari Bernawâ fahstahjufchs komiteja, kas dahwanas fanemoht preefsch eewainoteem un flimeem karawihreem.

No Rehwales. Tapat, kâ nupat no Bernawas finojam, ari tureenâs fgaunu beedribas preefschneeziaba preefsch eewainoto un flimo karineeku aplohpjchanas ir islaidufe usafzinafchanas rakftu, lai dahwanas pasneedschoht preefsch eewainoteem un flimeem karawieem.

No Maskawas. „Waldibas wehstnefis“ pasneeds no Maskawas fchahdu telegramu (telegrafa finu): „Keisariifka Majestete un Keisariifka Augstibas trohna mantineeks un leelfirsts Wladimir ir tai 22. Aprili pulkstien 10 wakara Maskawâ atbraufufchi un no Keisariifkas Majestetes Keisareenes un Keisariifkas Augstibas Trohna mantineejes pee bahnuifcha fanemti. Laufchu preeks bija leelu leelais. Tai 23. Aprili fchahda fina: Tai 23. Aprili Kremta fw. Zura sahle bija muifchu augts kungs un Keisars ar augsto Keisareeni, leelfirsts Trohnamantineeks ar fawu augsto laulato draudeni, leelfirsts Wladimirs kâ ari Oldenburgas prinzis Peters un Leichtenbergas prinzis Sergejs. Maskawas gubernijas muifchneeku marfchals grafs Bobrineki lassja fchahdu adrefi: „Ar firfnigahm luhgfchanahm wifa Kreewija pazehlahs, pallaufidama Tuhju

Majestetes usaizinafchanai us taifnibas aistahwefchanu. Tas fwarigais brihdīs ir nahzīs, tur Maflawas muifchneežibai, pee fawu un fawu fentfchu peedfihwojumeem turotees, ja-irahdahs par uftizigu. Winas dehti un brahti jaw stahw armijas rindās; bet ne wifī ir us ta gohda aizinati, to wezo eenaidneeku apkarohť apspeestem brahteem par aifwabinafchanu: bet wifī brahligā weenprahtibā ufremfees eewainoto aplohpfchanas darbu. Deews lai Jums, wifumihlotajis Kungs un Keifars, dohd palihdfibu pee Juhfu fwehta uffahkuma.“

Behz tam Maflawas pilfsehtas galwa (preekfchneefs) lafija preekfchā fchahdu adrefi: „Majeste! Tu efi muhs uf zihniſchanohs usaizinajis, Tu efi mums grubtu usdewumu pafludinajis un Kreewija ir to ar preeku apfweizinajufe. Tu atnahz wezā Maflawā un gaisf teef fatrihzinahťs no pateizibas iſfaufſchanas un fwehtibas nowehlefchanas. Nekad wehl Tawa tauta naw Lewi ar tahdu gawilefchanu apfweizinajufe. Schini fwehtā azumirli Tawu wahřdu dſirdohť Kreewijas firdsapfira un gohds juhtahs fwabadaki, jo mehſ redſam walſts ſohbenu pazeltu no fawa Waldineeka, kas par wifcem walbineekeem wairaf meeru mihl, ne wif preekfch karaflawas pawairofchanas, bet Kriſtus wahřdā preekfch nelaimigeem brahteem. Jo Tu neſuhti muhfū duhfchigohs kara-pulkus iſpohſtiſchanas deht uf Donawu, bet lai drihwibas un labflahfchanahs fehla tiktu fehta un lai tahs ar mums afnis- un tizibas radneežibā buhdamamahs tautibas tiktu pee jaunās kahrtigas dſihwofchanas fauktas. Kreewija, kas uf tahdu augſtu darbu ir usaizinata, ſuhta pee ta Debefutehwa fawu firnigu luhgfchanu, lai Winſch to dara preekfch tam par zenigu un wed pee laba gala-mehřka. Genaidneeku wilribai par ſpihti Tu karu aiftureji, lai Kreewu tautas dahrgahs afinis tiktu taupitas. Tawi augſti wahřdi ir par leezibu, ka labi wekfees. Kreewijas afinis netifs welti laifitās. Maflawas balſs ir Kreewijas balſs. Wina fawu uftizibu leef uf Lewi, to wareno Zahru. Kungs un Keifars! Preezajees par to pahřbaudiſchanas ſtundu, kas ir nahkufe, lai walſts wihřeftiba, mihleſtiba un kara-eerohtfchu eefpehja tiktu pa-augſtinata un pateefiba nahktu pee uſwarefchanas!

Uf tam muhfū augſtais Keifars atbildeja:

„Seſchi mehneſchi pagahjuſchi, kad Es ſchinis Muhfu gohdajama Kremla wezōs muhřōs juhfū preekfchā tahs zeribas iſfaziju uf meerigu iſlihgfchanu Auſtruma juſfchanās. Es no wifaſ firds wehlejohs, Kreewu tautas dahrgahs afinis taupihť. Bet mani puhlini palika beſ ſefmes. Deews gribeja, ka ta leeta žitadi tiktu iſſchirta. Zaur fawu manifeſtu no 12. Aprila 1877. g. eſmu Kreewijai ſinamu darijis, ka tas ſen paredſetais brihdīs atnahzīs. Wiſa Kreewija atbildeja, ka Es to zereju, Manam usaizinajumam. Maflawa ir par preekfchihmi bijufe un pilnigi pehz Manahm zeribahm darijufe. Eſmu laimige, ſchodeen Manā un Keifarenes wahřdā iſ pilnas firds Maflawas daſchadahm kahrtahm pareizibu iſfazihť par to iſtenas tehwijas mihleſtibas prahtu, kas neween wahřdōs, bet ari darbōs parahđjees, un Es waru ar pahřleezinafchanohs fajihť, ka manas zeribas ir pahřpahrim peepidijufchahs. Deews lai Mums dohd fawu palihdfibu, Muhfu panahkumu iſpildihť un lai fwehti tahs duhfchigahs armijas, kas preekfch tizibas, Zahra un tehwijas žihnahs!“

Kad muhfū Kungs un Keifars ar fawu augſto Familiju no tureenās brauza uf Uſpenſki katedrales baſnizu un uf

Uſchudowa kloſteri, tad weenprahtiga warena urah-faufſchana Winus turp pawadija. Pulkſten 1 augſtais Keifars pahřraudſija kara-pulkus, tad apraudſija Nikolaja ližeju (augſtklohu), augſta Keifarene apraudſija bahriau namu. Dhřtā rihtā generalgubernators augſtam Keifaram eefneefsa no Maflawas uniwerſitetes adrefi, kura ar fchahdeem wahřdeem beidsahs: „Lai Deews Kreewijai par aplaimofchanu wifai tai fwehtibai leef peepilditees, no kam Augſta Keifara Majestetes firds ir ne-aprohbeſchota. Schini tizibā ir Kreewijas nepahřwaramais ſpehls.“

No Kawkaſijas. Tai 19. Aprili atnahza pa telegrafu ſina, ka generalleitenants Tergukaſowſ lihbſ (Turku zeetokfni) Bajafidei ar fawu pulku uf preekfchu gahjis. Turku ſaldati, kas Bajafides zehtokfni bija par aiftahwetajeem eelikti, ne-aiftahweja wif fawu zeetokfni, bet wifaſ fawās kara-mantas atſtahdami ſteigfchus meſchōs eebehga, tā ka Bajafides pilfsehta un žitadele beſ weena fchahweena nahza Tergukaſowa rohtās. Schihs pilfsehtas un zeetokfchua eeguhfchana ir preekfch muhfū Kawkaſijas armijas no leela ſwara, tapehz ka Bajafide ſtahiweja muhfū kara-pulkeem žetā, kad tee no Griwanēs eet uf Erſerumu, tapat ka Karſes zeetokfniſis žetā ſtahw, kad no Meſſandropoles eet uf Erſerumu. Zaur Bajafides eeguhfchanu muhfū kara-pulkeem weenē želſch uf Erſerumes ir atflahťs, prohti no Griwanēs nahloht. Naw iſhti prohtams, tapehz Turki ſcho deefgan ſwarigo pilfsehtu naw aiftahwejuſchi, laifam ne-eeſpehſchanas deht. Krimas karā Turki Bajafides pilfsehtu ſipri aiftahweja, bet muhfū duhfchigeem kara-pulkeem ſem generala barona Bran-gela wadiſchanas iſdewahs toreis Turkus padſihť un Bajafidi fawās rohtās dabuht.

Mhřemes ſinas.

No Bahzijas. Keifars Wilhelms apraudſijis Elſaſu un Lotringu, tur tas, ihpaſchi Straſburgā un Meze tizis ar leelu gohdu ſaremtā. Kā laſtajeem ſinams, kad Elſaſā un Lotringā ir wehl dauds tahdu, kas labpraht gribetu, ka Elſaſa un Lotringa nahktu atkal apaſch Franžijas waldbibas, lai gan abas pawalſtes (Elſaſa un Lotringa) ſenaf Bahzijai peede-reja un winai no Franžijas tika atnemtās, bet tikai beidsamā Bruhſchu-Frantſchu karā atkal nahza atpatat pee Bahzijas. Lai gan, ka minejam, wehl geefgan to nemeerigo ir Elſaſā un Lotringā, tad tomehř ari netruhfſť prahtigu wiħru, kas ſina Elſaſas un Lotringas politikas ſtahwolli Bahzija eeweh-roht un tamdeht ne-iſrahdahs pretineekť fawai tagadejai (Bahzijas) waldbibai. Reiſ pahř Bahziju runadami ari peemine-ſim, to kahda Bahzijas awiſe („Weſer Zeitung“) pahř muhfū Augſto Keifaru rakſta. Mineta awiſe muhfū augſta Keifara dſimſchanas-deenas ſwinefchanu pee Kreewijas wehřtneeka Ber-linē aprakſtidama, ſaka, ka muhfū Keifars neween zaur fawu daudſkahrtigo abraufſchanu uf Berlini eemantojis ſtarp Bahzijas waldiſchanas wiħreem dauds uftizamū peekriteju, bet ka winſch wiſā Bahzija teeloht aſſihts par ſchihſ walſts un winas Keifara „labako draugu.“ Neweens ſweſchſ walbineekſ ne-efohť pret Bahzu tautas leetu til draudſigi iſturejees, neweens ne-efohť tai preekfch Bahzijas bailigā ſtundā (prohti Bruhſchu-Frantſchu karā) ar wiſu ſwaru tā ſtahjees uf Bahzijas puſi, ka Keifars Meſſanders. Wiſſ tas ſtahwoht Bahzijai pateizigā peeminā. Tā ſaka mineta Bahzijas awiſe un pareiſi buhtu, kad Bahzija tagad to atminetohs, ko ſawā

laikā Kreewija preefch winas darijuse un tagad to atlihdifinatu. Zereht us tam war, jo Wahzija lihds fchim, kà lastajeem sinams, ir draudfigi isturejufehs pret Kreewiju.

No Franzijas. Franzija ir issazjuse, kà nenemfchoht pee Turku-Kreewu kara dalibu, bet ne wis kà kà Anglija, kas gan ari to fazijuse, bet tomehr flepeni us palihdsibu Turkeem dohma jeb jaw ari palihds. Franzija atsinuse, kà winai nelahds labums ne-atlehtu, ja wina Astreama karà eemaisitohs, un tamdeht labakt fawus spehkus ustaupa us nahfamū laiku. Franzija beidsamā laikā ar jo leelaku usmanibu ir eewehrojuse zitu labhu leetu, prohti pahwesta un katofu basnizas fuhdsibas. Preefch ne-ilga laika jaw sinojam, kà ultramontani Franzijā us tam zenschahs, kà waretu Franziju usmufinagt, lai wina Italiu apkarotu deht pahwesta atswabinaschanas. (Wastajeem wehl buhs ataminams Franfchu biskapa raksts, kurā winfch Franzijas presidentu Maš Mahonu usaizina, lai pahwestu atswabinajoht.) Ultramontani zere fawu nodohma ispidifichanu zaur to panahkt, kà wini ranga laudim eeteht, kà pahwestam wajagoht laizigas waldbas. Wini faka, kà beidsamee gadi efoht peerahdijufchi, kà pahwesta wara newarohht pastahweht, kad winfch ne-efohht ari laizigs walbineeks, kas dsihwojohht patstahwigā walsti un ne wis zita kehnina semē, kur tam pastahwiga fadurschanahs ar zitas walstis likumeem, kur wina laiziga nespehziiba teel il deenas wiseem atgahdinata. W fchahdu issazijumu atbalsidamees nu katofu basnizas partija pagehr, lai pahwests teekohht atkal ezejts fawā laizigā waldischanā, lai nu gan ne tahdā plafchā mehrā un rohbeschās, kà fenat, tad tatschu wifu masal Romas pilsehta ar fawu apgabalu buhtu pahwestam par wina patstahwigu walsti peeschkizami. Tahdā buhichanā tad Italias kehniram ar faweem ministereem buhtu jawahkshs no Romas pilsehtas. Kà prohtams, tad Franzija to tik waretu panahkt, kad wina ar Italiu karu fahktu un to pahgubtu. Franzijas waldbiba sinams nedohmahht nedohma us karu ar Italiu un tamdeht fchahdai ultramontanu ribkofchanai fahl preti strahdaht un waldbiba fchini leetā atrohhd palihdsibu tautas fapulzē, jo republikaneechi turahs us waldbas pusi un republikaneefcheem ir tautas-fapulzē balsu wairums. Tā tad tautas fapulzē ir preefchā likts preefchlikums, lai apspreefchoht ultramontanu ribkofchanohs, kas apdraudejohht Franzijas eefchigu un ahriugu meeru. Schis preefchlikums ar balsu wairumu tika peenemts.

No Austrijas. Bahr Austrijas-Angarijas istureschanohs Kreewu-Turku karā kahda Bihnes awise pasneeds fchahdas sinas: Kamehr karfch nebuhs beigts, tamehr Austrija us tam gentifees, lai karfch plafchatas rohbeschās ne-aisnemtū un zitas Eiropas walstis fchini karā netiktu lihds eerautas. Franzija, Anglija un Italija jaw issazijufchās, kà no kara attureschotees, pee ta nelahdu dalibu nenemfchoht, un tā tad warohht zereht, kà isdohschotees karu aprohbeschoht, tā kà tas zitas walstis ne-aifkers. Anglija puhlejahs, lai Greeki karā ne-eemaisitohs. Austrija, kà prohtams, no kara atturesees, bet tiklihds winas labumi tiktu aiskerti, tad wina sinams tohs ari aistahwehs.

Kara sinas.

Seeli kautim us kara lauka wehl naw bijufchi, tadeht tik fihlas sinas no ta waram pasneegt.

Tai 23. Aprili us Peterburgu atnahkfchās sinas, kà Ber-

fija ar Afganistanes walsti faweenojufchahs pret Angliju un Turziju, jeb ar ziteem wahredeem fakohht: ja Turzija jeb Anglija aistiktu Persiju jeb Afganistanu, kas abas weena ohtru aistahwehs.

Tai 23. Aprili teel no Odefas sinohts, kà peezi Turku bruau-fugi ir Odefas ohsta preefchā. Odefa kà prohtams fatafchās us apfchaidifchanu. (Isgahjufchā numurā jo plafchi sinojam, kà Odefas pilsehtai naw nela no apfchaidifchanas ko bihtees, jo eenaidneeeem apfchaidifchana dauds nandas ismakfatu un tatschu wini mas ko panahktu.

Tai 23. Aprili teel no Bukarestes sinohts, kà Turku kara-fugi beidsamās deenas atrehmufchi kahdas ar maifu (Turku kweefcheem) lahdetas Numeneefchu laiwas. Numenijas waldbiba par tam schehlojahs, kà minetas laiwas tikufchās atnemtās, jo Turzijas waldbiba tatschu Numenijai ne-efohht karu peeteikufe. Turzijas waldbiba ir prasti atbildejufe, atnemtahs laiwas ir Turzijas ihpafchums.

— Trihs Turku kara-fugi wairaf stundu apfchaidija Oltenuju, lai gan tur neweenas Kreewu batarijas nebija. Pilssehtas eedfihwotaji behga. Ir lohki fa-ihgufchi, kà Turki apfchaidijufchi ne-apzeetinatu pilsehtu. To nemehts dariht, jo tikai zeetofschuus apfchanda, un ne-apzeetinatahs pilsehtas tik tad apfchanda, kad tur eenaidneeki fkanstes usmetufchi. jo zitadi ne-apzeetinatu pilsehtu apfchaidifchana ir tihra pohstifchana. Nu, Turks jaw iseet us pohstifchanu. Tā par veemehru weens Turku kara-fugis to ne-apzeetinato pilsehtu Neni trihs stundas apfchaidijis. Wairaf nela 60 fchahweeni pilsehtā eefchauti, kas deefgan fchahdes darijufchi. Neni, Brailas un Oltenujas eedfihwotaji ir aibehgufchi. — Schis pilsehtas atrohnahs pee Donawas (tadeht Turki tahs waraja ar faweem kara-fugeem apfchaidiht) un peeder pee Numenijas.

Tai 23. Aprili teel no Konstantinopeles sinohts, kà Turku awises isfludinajufchās usazimajumu wiseem Turzijas pawalstneeeem, lai pee tehwijās aistahwefchanas peepalihdsohht, waj nu kara-deenastā eefchadamees, waj nandas dahwanas pasneegdami. — Sultans peenehmees jannu nosaufumu „kizibas aistahwetajs.“ Turku finanžu ministerijas fubtifchoht weefneeku us Londoni nandas deht. — Tapat teel no Konstantinopeles sinohts, kà Tunises pahrwaldneeks (Astrifā) isrihkojohht kara-pullu, kas nahkofcha mehnefcha beigās buhs isrihlohts.

Tai 24. Aprili teel no Kairas (Egiptē) sinohts, kà Anglu wirsneeki ar tam nodarbojotees, lai waretu eetaifht pee Suezes kanala lehgeri preefch kara-pulkeem. Bes derigas weetas ismeklefchanas wini ari nopuhlejahs ar teem preefch lehgera eetaififchanas wajadifgeem darbeem. (Lai gan Anglija issazijuse, kà no kara pawisam attureschotees, nedf Turzijai nedf Kreewijai palihdsedama, tad tomehr rahdahs, kà Anglija taifchās flepeni Turzijai palihdsieht, kaut gan Anglija leedsahs to dariht, kà ta fchē klahht peelikta sina no Londones rahda.)

Tai 24. Aprili teel no Londres tā sinohts: Tā Anglu awise „Standard“ pretojahs tahm dohmahm, kà Anglija fatafjotees us karu. Anglija efoht reis issazijuse, kà wina pee kara nexemfchoht dalibu, un kà wina fawus kara-pullus isrihkojohht, tad kas tikai nosihmejohht, kà wina gribohht buht isrihkota, ja turpmaš wajadifiba rastohs. Bet te nu wifu pirms tas jautajums rohnahs, ko tad Anglija par wajadifibu

noſauz. Uf Greekijas iſturedſchanoſa ſihmeſjotees Anglija ſahf ſtaidraſti ſawu nodohmu iſrahdiht, jo wina ſawus kara-ſugus, laſ lihſi ſchim ſtahweja pee Korſu ſalaſ, ir noſuhtijufe uf Kretas ſalu. Uf tahdu wiſſi Anglija ar ſaweem kara-ſugeem arweenu wairaf tuwojahs kara laukam. Waj ſchahda iſturedſchanahs ne-iſſkatahs tahda, ka Anglija buhtu nodohmajufe waijadſiga brihdi pee kara nemt dalibu.

Tai 24. Aprili teef no Kaukaſijas (Aſijas) kara-lauka ſinohts ta: Ka dſird, tad tee no Erferumas atkaphdamees Turku kara-pulki dohſchotees uf Saganſugu, kur wini nome-tiſchotees. — Kahda dala no Turku kara-ſugeem palika Poti ohſta preeſchā; tee ziti kugi aiſdewahs uf Sanſt-Nikolaju, kur tai 23. Aprili dſirdeja ar leelgabaleem ſchaujām. — No Dſurgetes teef ſinohts, ka muhſu kara-pulki tuwojuſchees Iſchuruk-Su, bet tika no juhraſ pufeſ apſchaiditi. Tee uf Legwas pakalneem noſlahditi Turku kara-pulki tika no ſawahm ſtanſtehm iſdſihti.

Tai 25. Aprili teef no Buſareſtes ſinohts, ka tai nakti no ſwehſdeenas uf pirmodeenu Turki nehmahs apſchaidiht Numenijas ohſta pilſeſchtu Beketu un ſchaididami ſaſchahwa peejus Anglu kugus un daſchus zitus kugus. Baſchi-Bozuki iſlaupija tureenās apgabalu un bogatu laupijumu eeguwuſchi gahja pa Donawu atpakal.

Tai 26. Aprili teef no Berlinaſ ſinohts ka Greekijas waldbiba iſlaiduſe rakſtu, kurā wina ſawas dohmas iſſaka pret Turzijas politiku. — Wahzijas generalkonſulis Alekſandraja uſnehmis Egiptē dſiſhwodamohs Kreewijas pawalſneekuſ ſawā apſargajchana.

Arabeſchi un Islama zelfchanahs.

Muhameda pirmee peefriteji bij nabagi kaudiſ, laſ gan waſaf zaur Muhameda parahdiſchanaſm un tižibas mahzibu tika par wina mahſekleem, bei wairaf zaur atkaufchana ar wiſeem netizigeem karu ſahf un wina mantu teem atnemt. Muhameds patſ ta padohma dewejs un kungs nehma tikaſ peektu dafu no wiſa laupijuma. Muhameda pulks iſſchſchrahſ no žiteem laupitajeem tikaſ zaur to, ka wina nedarbi uf tižibas mahzibas atbalſtjahs un ka wina waras darbu panahkumi no gudra Muhameda un wina pehznahjeem ari politika ſinā itin iſweizigi tika iſleetaiti. Ari wehlatōs laikōs, tad Arabeſchi Sibriju un Egipti eekaroja, wina kara-pulki wehl lohti maſ iſſchſchrahſ no raſbaineekleem, tee nedabuja no wadiſchanaſ nelahdas algas, pat eerohtſchu ne, tee nebij nelahdas ihpaſchas lahtas kaudiſ, nedabuja ne lahdas kara-mahzibas, wina paſchi beſ lahdas ſauſchanaſ kehrahſ pee eerohtſcheem un paſlauſija tam wadonim, tam tee uſtižija jeb kam lahdu pateizibu bij parahda. Waram drohſchi fažiht, ka Muhameda peefriteju leelaka dafa laupihſt gribedami wina pulkam peebedrojahs, lahpriht ſewi paſchu zaur wina mahzibu apmahniht liſdamees, lai gan ari netruhſa tahdu, kaſ ſawā ſapraſchana un ſawā tižibā no Muhameda praweetibaſ pahrlēezinati ar augſtakahm dohmahm un juſchanaſm pee Islama iſplatiſchanaſ ſtahjahs.

Muhamedam wehl dſiſwojoht, bij jaw wiſa Arabija ſem Islama waras nolohžita, wina pehznahjeji (Kalifi), ihſā laikā ar maſaf laimes un apdohma ari daudſ laimiju tautas Islamam klaufiht peeſpeeda. Mirtoht Muhameds nelahdas pawehles nebij atſahjis, kam turpmat Moſlimi jawalda un tā tad pehž wina nahwes iſzeblahs kildas augſta gohda pehž, lihſi kamehr Muhameda tuwaki draugi un kara-beedri zaur balſu wairumu wezo Abu Belru par wiſu tižigo wirſaiti (Emir Almunenin) iſwehleja. Wina ihſā waldbichanaſ laikā (632—634) tika beſ miteſchanaſ laimigi lazi weſti; bet it ihpaſchi eewehprojams un pee Arabeſchu walſts nobibinaſchanaſ to leelako ſlawu iſpelni-jees ir kalifs Osmarſ (634—644). Wina laikā Moſlimi „ſwehtā kara“ iſgahjuſchi ar apbrihnojumu ahtrumu eekaroja

Paleſtinu un Sibriju, kriſtiteem peederigaſ pilſeſhtas Jeruſalemi, Antioſiju un Damafkuſ eemendami. Salamana Deewa nama weetā lika Osmarſ muhamedaniſku moſcheju uſbuhweht. Ar to ween wehl nepeetika, jo ari daudſ leelakai un uſ daudſ daudſ augſtata atihſtibas ſtahwoſka ſtahwoſchaj Perſeſchu walſtei bij preeſch Moſlimu ſohbina jalohkahs un japeenem korana likumi. Aſſainās laujās pee Kadefijas (636) pahrwarehts, behdſa Perſijas pehdigais kehniſch ſeſdegerds uſ ſawahm ſeemeku provin-zijahm, kur zaur ſleptawa rohtu galu atrada. Drihſ pehž tam ari Bucharaſ un Turkeſtanaſ nemahzitas tautas tižija Muha-meda mahzibai un ari Armeneeſchu kriſtiteem bij Arabeſchu juhgam japadohdahs. Omara kara-wadōns Amru tai paſchā laikā pahre Sibriju un Paleſtinu pahreedams ari Egipti uſwa-reja, tureenās eemihneekleem ewangelijuma weetā koranu uſſpeedams.

Netik ween zaur leelahm uſwareſchanaſm Omara wadiſchanaſ laikſ eewehprojams, bet wehl daudſ wairaf zaur teem la-bumeem, laſ no ſchahm uſwareſchanaſm nahja un zaur teem ſa-pratigeem no Omara dohteem likumeem, kaſ ne wiſai leelo Arabeſchu tautu darija ſpehžigu, til warenus darbus iſdaribt un til plaſchāſ ſemes uſ til ilgeem laikeem ſem ſawas waldbichanaſ patureht.

Perſijas eekaroſchana bij preeſch Arabeſcheem ihpaſchi tapehž no leela ſwara, ka wini tur dabuja ar augſtatu žilwežibas iſglijhibu eepaſihteem un tur tā ſaloht ſchaj iſglijhibai palika par mantineekleem. Jo žil nemahzita un praſta Arabeſchu tauta torei wehl bij, waram no ſcheem pahri atgadijumeem nopraſt. Kad Omara ſuhtitee pee kehniſa ſeſdegerda nonahja to uſai-žinaht, lai waj nu Islamu peenem jeb pret Arabeſcheem uſ karu ſataiſahs, tad ſeſdegerds uſ wineem ſazija: „Eſnu daudſ tautas redſejiſ, Turkuſ, Slaſmuſ, Indeeſchuſ un žitaſ, bet ne weenu til nonihtuſchu tā juhſ; peleſ un iſchuhſkaſ ir juhſa bariba un kameeku un aitu ahdas juhſu apgehriſ; ka gan juhſ manu walſti wareſeet eemem?“ Un weens no Arabeſcheem glueſchi pateefigi atbildeja: „Tew taiſniba; baſb un ſailums lihſi ſchim bij muhſu likteſ, bet Deewſ mums ir praweeti dewiſ, ka tižiba muhſu ſtiprumſ.“ — Pee Giras pilſeſhtas eemehſchanaſ bij ſahda augſtas kahtas Perſeete lahdam Arabeetim par laupijuma daku peeſchirta riſuſe. Wina tam ſohlija par ſawu brihwibu maſahf žil ween wiſach praſtu. Arabeetiſ praſija 1000 dirhemuſ (lahduſ 160 rubluſ), kuruſ ari tuhlin dabuja. Kad žiti winam teija, ka 1000 dirhemi lohti maſa nauđa eſohb, tad wiſch teem ihſ atbildeja, ka par 1000 leelaka ſtaikka neſto-nehſt. — Starp bagato laupijumu, kaſ Perſija Arabeſchu roh-kaſ krita, atradahs ari weſeſ kuga lahdinſch lampara, to Perſeſchi maſta ſwežejm ſmarſchāſ deht klahſ lika; Arabeſchi to iſleetaja wina labas garſchāſ deht maiſei klahſ peelidami.

Bet Arabeſchi no Perſeſcheem ari prata mahzitees. Mehſ tē redſam weenu no teem daudſ notikumeem paſaulē, kur maſaf mahzita un iſglijtota tauta uſ augſtata atihſtibas ſtahwoſka ſtahwoſchu pahrwat un pehž tam pee winaſ eet ſlohlā. Mehſ maſ waram maldbitees, tad peenemam, ka Arabeſchi taſh gu-dribas un iſwežibas, to mehſ tā wina tautas gohdu un wina gara dahwanu žeenigu leezineeku apbrihnojām, no ſaweem Perſeſchu wehrgeem iſmahzijuſchees un tad pehžaf, pehž ſawas lau-tas gara, pahrlabojuſchi un pawairojuſchi. Kahds toſaiſu rakſt-neekſ peemin, ka Osmarſ eekch Ruſas pilſeſhtas ſew pili ližis taiſht gluſchi tahdu paſchu, ka Perſeſchu kehniſa pili zaur Ara-beeſcheem iſpoſtiitā kteſifonā. Wahrtuſ Osmarſ ſawai pilei li-žis tohſ paſchuſ eelikt, kaſ agraf kteſifonōſ pili puſchkojuſchi un Omara apafſchneeti darijuſchi tapat ka wiſch, ſew pehž Perſeſchu preeſchſchimes namuſ buhwedami un preeſch ſcheem nameem durwiſ no kteſifonāſ pahrwedami. Daudſ žitaſ lee-taſ, kaſ Perſeſchu un Arabeſchu atihſtibas timu radneežibu apſtiprina, ir no wezulaitu paſinejeem leelā wairumā uſeetaſ un par pateefahm peerahditaſ.

Nemaſaf par labu nahja Arabeſcheem Omara likumi, uſ kuru iſpildichanaſ weenigi Arabijaſ walſts wara dibinajahs. Ara-beeſchu kara-pulki, lahduſ mehſ winaſ paſiht mahzijamees, gan ſpehja puſpaſauleſ eekaroht, bet nekad til leelu walſti kōhpā ſa-tureht. Tapehž Osmarſ wiſu waru un waldbichanu Arabeſchu

rohtās noboht grībedams, dēwa ikumus, kas lai Arabeeschus tā tautu wārotu un lohpā faturetu un pahr wifāhm leetāhm wīnus stiprus daritu, uswaretas tautas sawaldihī. Tāpehž Dmārs Arabētim aīslēdā ahrpus Arabijas semī eemantohīt un swē- schās walodas mahžitees. Tāpehž wīnsch dibināja pastahwofschus kara-pulkus, tam no waldišchanas tīa nolīta aīga malfata. Wehl wairat Dmārs sawat leetā palihdseja zaur saweem nolī- tumeem par lohpas eemēschānu īsdalīschānu. Jo uswaretāhm semehm bī jadohd leelas dohščānas un schāhs līhds ar 2/3 da- kām no laupijuma Dmārs līta sawu tīzigo starpā īlgadus īs- dalīht. Gan nebūhs jāfata zīl dāuds tas nabagohs un turklāht mantas kahrīgohs Arabeeschus peewīlka un zīl leela dāfa no Islama uswāreschānahm us schā nolīkuma dibinājāhs. Uswāre- tāhm tautāhm bī jāfehī un jāstrahda — Moslīms pfāudams wāreja bes behdāhm dīshwoht un preefch Islama īsplatīschānas un laupijuma pehž karā eet. (Turpmat wehl).

Usajinaschana.

Wīhtī tautēschī! Muhsu augstāis kungs un Keisars pawehlejtis saweem kara-pulleem dotes eenaīdneeku semē, lai buhtu reīš gals kristīgo lauschu ne-īšeeschānahm molāhm un Turku warmahzībai un pahrgalwībai. Schīm karām īr swēhts mehrtīs! Ne semēs, ne flā- was kahrība, bet Muhsu Augsta Semēs-Tehwa zīlwezības mīhleštība wēb muhsu kara-pulkus. Leefāhs, tā no lītēna Wīnsch buhtu īs- rebjēts, buht par apšpeesto tautu atswābinatāju un ballas deenas neseju. Tādeht ari Wīna bals, kas kara-wīhrus us karu sawu, arāba tīl dīshwu atbalsī wīsu pawālsneeku frīds. —

Kara-wīhri sawu peenāhtumu darīhs us kara-laukeem un darbōs kreewījas flāwu un waru wāros. Tīl atleekāhs, tā ari mehš, kas meerīgi mahjās paleefam un preefch kureem muhsu brāhī asī- nīs īsleī, ari sawu peenāhtumu īspīlbitu.

Karšč st dāuds wāhtīs un zel nēfāitamas behdas. Mums us to jadoma, tā wāhtīs dīedeht un behdas masīnāht.

Sīmī un tuhštōschī no muhsu tautas brāhleem īr us karu saukti un dāschs lābs jau stāhm eenaīdneeku nahwīgeem eerohščēem pretī.

Dāschs lābs wīhrs aīstāhīs sawus sīrmgalwīju wezātus, raudōschu feemu, masus behrnus. Gahdāsim, tā lītēns teem nebūhtu pa grūhtu nēfāms, tā tee bādū nezeestu, kamehr wīnu gahdīneeki īsleī asīnīs preefch zīteem! Gahdāsim, tā muhsu eewānōtee kara-wīhri tītu labī aptoptī un tā ar fāhpu molāhm wīneem nebūhtu jāzeefch truh- tums! Nēpalīstīm mehš Latweefchī kaunā, kur wīšī zīti pawālsneeki tīl dāuds upuru nēf us tehwīsemes mīhleštības altāra! Nebūhīm tīl wēen wāhrōds, bet buhšīm wīspīrīms darbōs par sawu Semēs-Tehwa īhsteem pawālsneefēem! Lāsīsim nāudu, lai zaur labprāhtīgāhm dah- wanāhm muhsu kara-wīhru wezātus, feemas un behrnus īsghābtu no bāda un truhkuma! Krahšīm preefch kara eewānōto dīeefāschānas wāījadīsgās leetas, tā wāllātus brehbes-gabalus, krellus, palagus, lātātus, dweelus, bekus, wīlnānes, līnu un kōkwīlnās audumus un ari jāunus audeklus!

Ar tabdu usajīnāschānu greeščāhs pee Jums, tautas wīhreem, mahlehm un meītahm, no Rīgās Latweefchū beedribas eezelta Rīgās Latweefchū palihdīsbās-komiteja preefch kara-wīhreem, zeredama tā Jūhs ne-atraufēet sawu dewīgu rofu tur, kur palihdīsbās nepezeef- schāmi wāījaga.

Dahwanas tīks sanemtas Rīgās Latweefchū beedribā īl deenas preefch pufdeenas no plst. 10—12 un pehž pufdeenas no 4—6, un bes tam pee fātra no parāstījūschēem komitejas lozēleem sawā mahjōhī. Rīgā 23. April 1877. gadā.

A. Kalnīnsch, adwotāts, Leelajā Jehlāpa eelā Nr. 4, pašča namā.
B. Dībrīkīs, redaktors, Mastawās Ahr-Rīgā, Leelajā Dīrnawu eelā Nr. 69.

C. Webers, adwotāts, Leelajā Rehnīnu eelā Nr. 28.
F. Weīnbergs, adwotāts, Schkūhnu eelā Nr. 15.

H. W. Hambergs, Leelajā Sīrgu eelā Nr. 2, pašča namā.

M. Thomsons, fabrikās īhpāschneeks, Mastawās, Ahr-Rīgā, Leelajā Mastawās eelā, pašča namā, pretīm uhdens-stunstei.

A. Bergs, kaupmanīs, Elīzābetes eelā Nr. 1, pašča namā.

Pawafaras beedriba

pee Sārtaudāgawās usajīna tuwus un tabtus, sawus bee- deus upurus nēst karā eewānōteem. Jo nu lāīks peenā-

zīs, tā fātra padewīga usfīzāma pawālsneeka swēhts peenāhtums īr, zīl spēhdāmām gahdāht un peepalīhdseht muhsu frīdīgeem kareīweem wāhtīs fāfeet, muhsu brāhī un dehtu grūhtu lītēni faldīnāht, kas tabtu no muhsu tehwījas swēschumā preefch mums un wīfās kīstīgās zīlwezes teešbāhm zīhnāhs; ari mehš atfī- stām par nēschāubāmū peenāhtumu, kātru usajīnāht, labdu dah- wanu pāfneegt, muhsu eewānōteem brāhīteem un dehleem par labu. Mīhleštības dahwanas pat wīfu mafātas pretī nemš Pa- wafaras beedribas preefchneezība, tā par peemehru īsmāsgātus jāunus jēh ari wezus līnu audekku gabalīnus eewānōteem preefch wāhšču fāseefchānas, ari wīlnānu drehbju gabalus, nāudu un t. t. Dahwanānas tīks pretī nemtas kātru swēhtdeemu Pawa- faras beed. namā no pulstēn 12—3 pehž pufdeenas, nēdekas deenās pee G. Bange, F. Nīpken, Ch. Nīpken, Jōhn Sālobsohn, H. Schneebach kungeem mahjās. Preefchneezība.

Beeshmejums. No beedribas fāfāstāhs dahwanas nobohs Rīgās wīspāhīgai eewānōto kareīwu komitejai, kura dahwanas īsdalīhs wāījadīsgās weetas. Preefchneezība.

Sīna pahr usfaukteem Rīgā.

Jēhkāba bāsnīzā: kreewījas suhtneezības sekretēerīs Bābenē Otto Peter v. Effen ar Marie v. Mulhens. Bruno Karl Adolp Ch. Richard v. Herzberg ar Klemāse v. Transehe. Julius Adam Erd- mann Dietrich ar Amāhju Henrietti Karščewsky.

Pehtera- un Dohmes bāsnīzā: jōhtu tāfītāju meīstārs Karl Wīlch. Friedr. Feldmann ar Wīlch. Julīanī Christmann. Ma- schīnīsts Karl Mīchāel Fr wīngsohn, nosaukts Erīchson, ar Barbaru Amāhju Henning, dīm. Kīrlīhty. Rīgās-Dūnaburgas dīelszēla kontrol-āffīstēnts Friedr. Wīlch. Ludwīg Schūlz ar Elīf. Gertrudī Sfenheim, dīm. Duhwe. Rīgās rāhtīs aktuārs un eefektors Mel- fānder Guido Jankowsky ar Jōhānu Florentīnī Wīlkiewsky. Dreī- manīs Jōhān Heīnrich Mūndt ar Annu Ljōhju Dīgu Lenz. Plat- mālu tāfītājs Friedr. Dorn ar Jōhānu Heydenreich.

Gertrudes bāsnīzā: formu tāfītājs Jōhān Schāfer ar Marīju Magd. Kneede.

Jesūs bāsnīzā: strāhdneeks Karl Kleinberg ar Trīhni Gīlner. Unterozēerīs Matweīš Jwanows Grīgorjews ar Karolīnī Zīmbul.

Jāhnu bāsnīzā: kūtšerīs Kahrīs Kurpneeks ar Julīanī Steīn- berg. Kūtšerīs Janīs Tīhsmān (Tīesing) ar Annu Blohndēel Strāhdneeks Jākobš Lāping ar Līhstī Steīnmān. Pehrwētājs Jā- nīs Frīzīs Muffa ar Matgreetu Waldmān. Melberu sellīs Jākob Ahlītān ar Juhlī Rīrzen. Sālbāts Friedr. Gīesler ar Līsettī Lā- wīhstī Buschānt. Dāhrneeks Jāhnīs Klāwing ar Luīst Stord. Ma- schīnīsts Theodor Gustaw Ernst Ekkert ar Mīnnu Mattīsson.

Māhrtīnu-bāsnīzā: strāhdneeks Heīnrich Karl Reinberg ar Dor. Huhn, dīm. Wīšmān.

Refor meereetu-bāsnīzā: tīfchleru-meīstārs Karl Wīlch. Wagner ar Rēgīnu Wegner.

Raudas papīhru-zēna.

Rīgā, tāi 29. April 1877.

	Papīhri	prāfija	mālfāja
5 procentes	īnskrīpīzīas 5. sērtījas no 1854	—	rubl. rub.
5	" pēhmīju bītetes 1. emīfījas	187	" 186 "
5	" 2. " 2. "	182 1/2	" 181 1/2 "
5	" Rīgās namū kīhlu-grāhmatās	—	" — "
5 1/2	" hīpoteku kīhlu-grāhmatās	—	" — "
5	" Wīdsēmes kīhlu-grāhmatās (ne-ufat.)	99	" 98 1/2 "

Cepīrščānas zēnu-rahditājs.

Rīgā, tāi 29. April 1877.

20 garnīzas rubl māfja — r. — l., kweefchī — r. — l., meefchī — r. — l., ausās 1 r. 40 l., grītu putrāimī 4 r 50 l., ausu putrāimī 4 r. 50., meefchū put- rāimī 2 r. 80 lāp., sīrī — r. — l., kartupelī — r. 90 l. 2 1/2, puwī rupstī rubsu-mīltī māfja 2 r. 70 l. un — r. — l., kweefchū-mīltī 5 r. 50 l. 1 puws weefā māfja 11 r. kīhbs 12 r. — l., seens — r. 65 l., fālmī — 55 l. 1 afs (7 pehdās augsta un plata) behrsa-māfja māfja — r. — l., behrsu- un alščānu-māfja — r. — l., alščānu-māfja — r. — l. — preefchū-māfja — r. — l., eglu-māfja — r. — l.

Sludinaschanas.

Schogad buhs Walla: Drandjes-sfoblotaju eskamens no 9. lihts 15. Juni; walstsfoblotaju eskamens no 13. lihts 16. Juni...

Konferenze

buhš Walla 29. un 30. Juni. H. Gulecke, schulrahts.

Kad tas Kubenes draudse, Sprechitnu Konna trohsfimeks

Janis Kreewing

ir miris un wira mantiba nhturpe pahredohta, tad nu tohp zaur scho wisi un iktaris, kam kahdas laifnas praftshanas...

Sludinojums.

Rigas walstsbankas lantohris dara zaur scho wifseem sinamu, ka tash no schi lantohra ar winas parafstseem un ftempelchem...

No Widsemes landraht-kolegiuma teel zaur scho finams darhts, ka semneku sirgu istahde un is-prohweschana...

No Widsemes landraht-kolegiuma teel zaur scho finams darhts, ka ta zaur scho gada leduš-ueeschamu un pahpeltshamu...

Dshwotka pahrmainschana.

Mans dshwotkis tagad atrohdašs Gelfš-Nigas Kalku-eela Nr. 13. Dr. med. J. Rutle.

Meita preefš lohpeem teel melleita Weberhel muishka 13 iverstes no Rigas. Lohne par gadu 45 rbl. f.

Gohdigs, neprezejees kutschers,

tas kutschera amatu labi japroht, teel mellehts preefš kahdas leelmahtes us semchem. Japekteizabs lihs pirdemnat to 2. Mai sch. g.

No jenfures atwehlehts. Rigā, 29. April 1877. Drikehts un dabujams pee bilschu...

Gaujenes draudse melle foblotaju preefš drandjes-sfoblas. Sfoblotaji, fureem labš prahts scho sfoblas weetu uskemt...

Wifseem!

Greetschus, Jurka, Leihne, Mihze Un ka zitur wifus fauz, Altnana benefize Swebtdeen...

Zehju Reinis.

Kara landfahrtes

dabujamas J. C. C. Kapteina grahamtu pah-dotawā Gelfš-Nigas leelajā Kalku-eelā Nr. 4.

Weens Gruntsgabals Lohrnakalnā pee Schmidt ellas fabrikas 375 □ asis leels, teel par lehtu zenu pahredohts.

Semfohppeem u. fainneezehm

teel fnohts, ka esmu eeriktejis fawās dšenawās au-fchamu ar wairak krehfseem (stelletem.) Schi teel awfti: gultas deli (weenā platumā), plehtes, lafati, wafaras drehhtes (beedftiāds), wadmala, ari linu ar-dekfi, par lehtu zenu.

M. Danze.

195 def. aramas femes ar 38 def. piawas teel us arentes waj weena weeta geb ari dadas us 50 un wairak gadeem Kalugas gubernā atdohtas; pirmee diwi gabi kamehr edsh-wojabs, bes nelahdas nodoshshanas.

Peepteifshanas peenem: Управлюшій М. Андерсона Загородномъ проспектѣ № 50 jeb Kuldigā pee Andersona lunga Bergfelsta.

Wagrabš ar leelu zeptomu krahni ir isihre-jams Mafl. Ubr-Rigā leelā eelā Nr. 11.

! Walmeerā!

Teel fen istla-wetee ehrgla arfli ir ar masu star-pibu pret Rigas jeneem dabujami N. W. Müller, materialu prezu-, wihnu-, spirtu- un pehrwu-bohde bijuſcha meefneela Bač f. namā Nr. 90.

3 iverstes no Rigas, laba zela malā ir 80 pahra-weetas anglika melna seme pehz patifshanas leela-kas waj majakās gabalās us dšimtu pahredohtama. Kwadrat-afs maſka 50 kap. Dhtes gabals, 50 pahra-weetas leels, 11 iverstes no Rigas par 5 kap. afs.

Maš bruhketi pederu wahqi un weenas jaunas mamanas ir par lehtu zenu pahredohtamas Behſis, pee faufmana N. Petersen brehbu bohde.

!! Walmera !!

Friſchs rangs ir weenumehr dabujams N. W. Müllerera materialu- prezu- wihnu- spirtu- un pehrwu bohde bijuſcha Bač f. namā Nr. 90.

W. Thiesla

ſihda, manufakturu- un mohdes-prezu bohde Rigā Kauf-eelā Nr. 3 preedahwa leelā kraſjumā gatawus dahmu- un behrnu maucelus un jakas, wiitniq audeflu-krasjumu, kā: Kreas, Sefleſijas, Iru-femes un Biſleſeldes fabrikatus, galda-drahnas, dweelus, ſer-wietes u. t. pr., mehbelu-leetas: damastus wił naimas, puſwilmainus, gobelin-tepfikus, welur, olo-manu u. t. pr., gardibnu-drahnas, gald'antus, porjehru-drahnas, fahju-tepfikus un tepiku ſihdu-zeſa-drahnas. Wiſas ſortes ſihda, wilmainas, puſſihba un bohmwilmas fabrikatus, negliſche (rihja-ufwalku) drahnas, baltas drahnas. Konſelzijas-leetas: Angl. pletu-ſchales un zeſoſchanas-dekus.

Mihgas Latv. teateris

(Migas Latv. beede. namā.) Swebtdeen, 8. Mai 1877. Beneſize preefš beedribas teatera wadons Adolf Allunana. Pirmo reiſt: Winſch wiſur eemaiſabs. Zehju luga ar dšeebaschamu 5 novalās no ſtrumbergas. I. nobata: Diwi eemthlejuſchees Miſhgrahwi. II. nobata: 100 duſati, jeb: Kaimigi iſſprukt! III. nobata: Schihs laiſch us Sarklandangawu. IV. nobata: Wahwerite prohm! V. nobata: Schihs kriht eekſhā. Schini luga nahls pirmo reiſt preefſhā weenpazmi dšeebaschanas gabali un ſit pad'aušs jaunas ſuplejaš. Maſka par ee-eſchamu ka ar weenu. Biktēs Latv. beede. namā dabujamas. Gefahdums pulſt. 8 wal. Teatera komiſja.

Pee Nujenes baſu.

17tā April ſch. g. no pulſkten 10-11 preefš puſ-deenas, noſagis gairſhi bruſns ſirgš jar maſu bal-tuminu peerē, 9 gabuš wezš, 80 rbl. f. wehrtibā, peleſi bruhnds dšleſaſu wahgōs ar ahdas ſatahm un ſchleſjahm juhts. Kaš par ſcho ſagtu ſirgš ſtairas ſinas war doht, tas dabuſš 50 rbl. pateizibas algu no Nujen Jurata Diras ſaimneela J. Schulz.

10 rubl. pateizibas algu.

Merz mehneſt 1874. gadā, tika zaur pahreſtati-ſchanohs no Keegelmuiſchas wezas mahjas pob-ruſhā dubulſſtohbri ſinte, ar itin iſhem ſtohbrem iſemta. Labas puſes ſtohbriš druzjir reſnaš neta kreifas puſes. Kaš par to ſinti ſtairas ſinas jeb uſrahdiſchanas dohd, dabu augſhā minelu pateizibas algu iſmalſatu Ligatnes papibru fabrikā no G. Sarring. 1

No polſhejas atwehlehts. No polſhejas atwehlehts. Tē klahht peelikums ar ſludinaschanahm.

Eludinafchanas.

Wihnu-pagraba pahrezschana.

Saween zeen. andeles-draugeem un lauzineeseem zaur scho sinaju, ka sawu wihnu-pagrabu no Gelfsch-Nigas leelabs Wintz-eelas esmu pahrezchts Peterb. Ahr-Nigä Dfirnawu-celä Nr. 39 paschä namä. Par to libds schim man dahwatu usfizibu firfngi paitsebamess, zenu ari schat jaunä weeta to pehz eespeh-schanas uftureht.

Ar zeenischanu
Bernhard Reus.

Saflauka muischä

4 wersti no Nigas pee Nigas-Bolderejas un Nigas-Tulumä dšelszeta stanzijs „Sassenhof“ reel semes gabali us dšimtu renti isdohit. Tapat ari leelas labi eeriktetas damf-judmalas, tur ari war weegli eeriktet tahdu fabriki, ir iirentejamas jeb ari pahrdohdamas. Klachtas sinas turpat pee muischas waldischanas un Nigä B. G. Schnatenburg lunga tantori, preti birschai.

M a h j u

ar 10 puhraweetahm melnas tiberuma-semes, tura jaw pirmo reisi aparta, iirente tahda eemesta dehl pahri par mezo lehger-plazi tumu pee Meelch f. spitschu fabrika
Martin Balzers.

M a h j a

ir pahrdohdama katatinas dambja galä us majo bejesat-falas grunti No. 17.

Stahn preeksch pahrdohschanas

m a h j a

ar eeriktetu bohdi un widnuji un ruhmi preeksch 10 fugeem Nohschu-celä Nr. 7, tumu pee kara-iptateem.

Mahja ar grunti ir pahrdohdama us Beeria muischas grunts No. 33. Klachtas sinas pee meschafarga
Petting.

S e e n u

no paschstama un itin teizama labuma, war wehl Butulturnischä (Wellenhof) nerakti no Pischlau fabrika par peerehmigu zenu dabusi: mandagäs, tresch-deenas un peektdeenas.

J. Weisferta
Mastawas tehju-bohde
Sinderu-celä No. 16, peedahwa:
Pirmahs fortes rasinades zukuru galwas par 16 kap. mahz., pirmahs fortes sawana-zukuru par 13 1/2 kap. mahz., pirmahs fortes sawagetu zukuru par 16 kap. mahz.
Familiju-tehju
wisladalabs fortes no 1 rubl. 20 k. libds 2 rubl. mahz.,
Kafeju
wisas bruhsejamahs fortes.

Materialu-bohde

un tehlis preeksch restorazijas ir isihrejams us klachtinas dambja Nr. 3. Klachtas sinas turpat bohde.

Ihpafchi

preeksch wehwereem

Wahzitas wilnas, ka ari weeglas un tihras linu dšijas par sabritas zenu dabujamas magaschnä pee „Gulbia“ Nigä, Kalku-celä Nr. 19.

Plekkawas komez-bankas Behrnawas nodata (Filiale)

dara zaur scho sinamu, ka wina Behrnawä 10. Februari sch. g. kantohri atwehrusi un sawas bankas-darischanas eefaktusi.

Schi Plekkawas komez-bankas Behrnawas nodata iswed pehz tahm witas statutes nosazitahm punktahm **wisadas bankas-darischanas** un grib ihpafchi

- 1) **aifdohnt nandu** pret bohdesleetu un pilnä wehritibä stahwofchu intreschupapihru kihilä dohschani;
- 2) **diffontereht** eeffsch- un ahrsemes parahdu-sihmes jeb weffetus, ta ka ari wisas Kreemu walsts leeneschanas- un eeffschemmes intreschupapihru lupongas;
- 3) **isgahdabt intreschupapihru eepirfschani un pahrdohschani** pee wisahm eeffsch- un ahrsemes birschahm;
- 4) **usnentees wisas** bestrididigäs leetas un praftschanas naudas eekafereeschani;
- 5) **dohnt** pret pilnigu drohschibu katram anweifungas (usrahdamas-sihmes) un **appalwofschanas-sihmes** us wisahm leelatahm eeffsch- un ahrsemes bankahm un andeles-weetahm.

Bes tam nem schi banka ari eemaffajumus us rehktineem un naudas-sumas us nosaziteem un nenosaziteem terminoem pret bankas-sihmehm preti un makfa:

- 1) par naudassumahm us nenosazitu laiku un 7 deemu agraku usfazischani 5 procentes;
  - 2) par naudassumahm us 6 libds 12 mehnescheem 5 1/2 procentes.
  - 3) par naudassumahm us weenu gadu un wehl ilgat 6 procentes.
- Bankas kafe ir no pullsten 10 preekschupfdeena libds pullsten 2 pehzpufd. wata.

Grahmatu un bilschu drukatawa un burtu leetawa.

Ar anglas waldischanas atkuschani esam dibinajufchi un atwehrufchi jaunu **grahmatu un bilschu drukatawu**, libds ar **burtu leetawu**, muhsu paschu namä, Bruneneetu celä (Kitterstrasse) No. 53b, jem:

Braklu Busch firmas.

Luhdsam muhsu agralohs andeles draugus un ilweenu muhs apmelleht. Drulas darbu apstelleschanas, ka ari grahmatu praftjumus, war isdarist

Braklu Busch grahmatu bohde,

Nigä, pee Semes wahreem (schim brithscham wehl A. Birsa firma). Wisem nestawas zehlejeem, kurti aisi flaudibas grideja un wehl mehgina muhsu darboshanu issaukt, darani sinamu, ka wina puh-lit ir gluschi wetiigi!
Brakli Busch, Nigä.

Jaunas grahmatas.

Braklu Busch appahdeena ir isnaktufschas schahbas grahmatas:

- 1) **Zihnischanahs us dshwidu un nahwi**, jeb **Belgrades Rose**. Stahstis no Turku-Serbu kara ir jaw isnaktufschas 23 burtnizas jeb datas. Karta makfa 20 kap.
- 2) **Kabatats grahmatas** preeksch jauneem saldateem, jeb sinatibdas, ko wineem deenesta jafina. Makfa 12 kap.
- 3) **Wahzu walodas mahzida** pierna data. Makfa 15 kap.

Wubju wisuleelaka

Baltijas dseedataju

wihnu pagrabä

turam mehš neween tohs wisu labafohs ahrsemes, bet aridsan tohs flawejamohs **Kreewsemes tihrohs wihnus no flaidrahm wihna-kohku obgahm**, un wehl dandš zitabus garfchus dshreenuš, ka **Spaneeschu bischofu, rumu, kon-jaku, araku, porteru, schampanjeru** un wisadus punschu dshreenuš no muhsu pascha, zaur angsta Keifera waldischani apstiprinata punschu fabrika, un pahrdohdam par to wisu lehtako zenu jeb makfu.

Louis Lundmann un beedris,

blakam tai wisuwezalai un gruntigai J. Medlich Engellschu magaschnei.

Ta pahrdohschanas weeta preeksch Kurfemes no wiseem muhsu wihnadseh-reeneem par Nigas zenu ir atrohnama **Zelgawä** pee F. A. Klein lunga apafsch tahm kolonadehm.

7 Lühro un Jimmerthala 7
leelafais krahjumš

Schujamu maschinu,

Rigā, leelā Smilšhu-eelā Nr. 7.

Schujamas mašines preekš strohdereem, kurpneeteem, fedleneeteem, zepurneeteem un preekš familijas-bruhkes is tahm flavenakahm fabrikahm.

Kā glušči jaunās un ihsti derigas strohderu-mašines, ar kahjahm un rohtahm dšenamas, ir pee mums dabujamas ar patenteeretu spohles eetaiššahnu, kas wehl lihds šchim naw biis.

Par wišahm mašinahm mehš wairak gadus pilnigi galwojam un peesuhjam bes maksas us pageh-reshanu zenu-rahditajus ar bildehm un dohdam latram pirzejam pamahzishanu wiwa walodā drufatu lihds.

**Gruntiga Angtu
auschamu deegu magasihue**
pee

„Breescha galwas“

Kalku-eelā, v. Reinhold t. namā
(blakam S. Medlich un Thiesē k. l. engelšhu teh-raudu-magasihnei)
peedahwa nupat dabutus gruntigus nemiteinatus Angtu auschamus deegus, par wislehtatu zenu.

Par to, ka preze no wislabatas sortes un wisadā wihsē lohiti deriga, dabu katris pirzeš weenu dru-tatu apleezinašanas šimi lihds, un war pehzak, ja preze nepatist, latrā laila to pahemist, jeb art sawu maksatu nandū atpatal dabuht.

Georg Junewitsch.

**Balsams pret plauškahm un
matu iskrisehanu.**

Schihš sables, kas nelahdu stahdi nedara un to ziti dakteri ismeklejušči un par labahm atradušči, padara, ka plauškas wairis nerohnahs un ka mati ne-istihiti. Art tur, kur pehz galwas - isstuma plikas weetas biisušas, atkal no jauna mati aug, kad schihš sables ilgatu laiku bruhke. Tas ir dabujams pee
H. D. Werbigth, Wehwer-eelā Nr. 6.

V. van Dyk
Smilšhu-eelā.
Klaytona
lokomobiles un
kutamas - mašines,
Packarda
superfosfats

un wisabas laulšaimneezibas mašines un rihti.

Vinn dšijas u. auschamohš deegus
wisas sortes pahrdohd ihsti lehti

Dichon Safferberg,

Kungu-eelā Nr. 12, ee-eeshana no Zuhhu-eelas.

Wisabas labi usuretas mehbeles ir lehti pahrdohdamas Gekš-Rigas leelā Ka-leju-eelā Nr. 29.

Mahja ar 300 kwadrat-afu leelu grunti ir pahrdohdama Maškamas Ahc-Rigā Paļšadu-eelā Nr. 64 pee jauneem brihw-kapeem.

H. Verchendorff

Kalku- un Schuhhu-eelu stuhri Nr. 13.

Zaur šho waru sioht, ka esmu atkal sawu magasihnu zaur ruhmes peekem-šahnu leelaku pahrtaišjis, zaur to ta no zeen. pirzešem sen issazita wehleshanahs ir pilbita; lihds ar šho esmu eetaišjis

mehtetu sagatawošhanu.

Mehteti, apleekamee, talmas un jalas tiks wisadās drehbu sortēs katreiz pehz mehra un wehleshanas sagatawoti. Us lehgera ir jaw tagad:

leetus-manteli jaunahs šasonōs leelā ihwehle,
wasaras jakas, apleekamee un talmas wišu wisadās sortēs;
tagad pat dabuju:

linu- un pakulu-dšihjas

preekš auschanas, pahrdohdu par fabrikas zenu un dabu katris pee pirkšanas 3 procentes un atkalpahrdewejt dabu pee leelafas pirkšanas wehl ihpachti procentes.

Leelafais krahjumš

semkohpibas mašiniu

pee

F. W. Grahmann,

Nikolai-eelā blakus strehl-
neeku dahrsam

Rigā.

angstgrab-
digus
un

prastus

sem apgalwošhanu par is-
kustofcha fosfor-šlahbuma
faturu.

Oskar Lessera

asfalt-akminu-juntu-papu fabrikis

Rigā, Zuhhu-eelā Nr. 24 peedahwa

asfalt-akminu-juntu-papi

no ihsti teizama labuma no dashada stipruma un usnemahš esumšhanas, asfaltteereichanas tā art juntu-istahpishanas par ihsti lehteem zeneem.

Sinder-eelā Nr. 17, Kuega namā

Zaur šho laipni siojam, ka esam tai 27. Janwari šh. g. atwehruschē preekš sawa

tabakas-, papirofu u. zigaru-fabrika

israhdajumeem šhe Rigā pahrdohšhanas-weetu. Šho muhsu dohdi saweem zeen. andeles-braugeem un zeen. publikai us to labako eeteikdami, kuhšam, to lihds šchim mums dahwatu usizibu art šhai jaunā weelā pastahwigi ustureht.

A. U. Bogdanow un beedris,
Pehterburgā.

Sinder-eelā Nr. 17. Kuega namā.

Nehgeris.

Stahjis is Amerikas wehrgu dshwees.

(States Nr. 16.)

„Dshwojeet wefeli, massa, un lai Deewš Jumš atlihdfina to labprahtibu, ko Zuhš nabagam nehgeram parahdat!“ tā Sams Wilmota rohku pee fawahm luhpahm wilkdams fajija, un tad abi isfchlihras.

Behl ilgi nehgeris ar flapjahm azim Wilmotam patal no-flatijahs, ko winsch laikam par wiseem zilwekem pasaulē wairaf mihleja. Kad Wilmota stahwš aif krumu beefumeem wina azim nosuda, tad winsch tik wehl to weetu atstahja un ar rohku pahr azim nobrauzidams ahtros fohfōs gar upmalu us to pufi dewahs, kur weza gehgera eebuhwe atradahs, kamehr Wilmots atkal pa zelu us Scharlstonu eegreesahs. —

Wilmots nebija wihlees tās dohmās, ka stahditajs wehlat wina wahrdus pahrdohmahs un tohs jo flittakus atrasdams mellehs winam fshahdeht. Eliots bij us tahm dohmahm nahjis, ka Wilmots esohht flepenahs beedribas lozellis, kuras mehrlis ir, isbehgufchus nehgerus flepeni pahr robeschu us Kanadu flapeht, un kura tadeht no wiseem wehrgu ihpafschneeem bij gauschi eemhdeta. Winsch tadeht nebij ari neweenu azumirkli lawejees, apfahretejohs stahditajus no tam pasinohht.

Eliota wehrgu-ustraugš, kas to sinu isnefa, nebij wahrdus taupijis, bet jo miknaki no Wilmota stahstijis, zaur ko ta sinu apbrihnojama ahtromā pa wifu to apgabalu isplehtahs.

Behl nebij nakts usnahlfu, kad jaw kreetns bars miknako apfahrtnes stahditaju ar rewolwereem, plintehm un pikulahpahm apbrunojufchees, dewahs us Eliota plantahschu jauno abolitionistu fatwert.

Behgti bij isdewigu brihdi notrahpijufchi, jo tik knapi ka wina bij mescha beesums eetikufchi, kad wina wajataji pee Eliota mahjas wahrteem peenahja un flani kleezdami un lahdedami eelaiſchanu pagehreja.

Stahditajs, no meega ustrauzehts, pawehleja kahdam mulatim, lai eet wahrtus at-taiſht un lai wehlajohs weefus us balkana wed. Behz kahdahm minutehm winsch patš bij apgehrbees un steidsahs pee teem ahrā, kur winsch ar jo stipraki tapdamu kleezſchanu tika fanemts.

„Kur ir tas jumš, Eliota lungs, kas Jumš Zuhfu melnohs grib atwilt? Dohdat mums wina ſchurp, lai mehš winam ſpahrtus peetaifam!“

„Tahs wajjadſigahs ſpalwas un darwas-kattis Jumš tal jaw buhs gataws? Mehš Jumš jaw eepreeſch fakam, ka wina gribam par putnu taiſht!“

„Sinams!“ ziti atkal neganti ſmeedami ſtarpā fauja, „to putnu mehš gribam pluzinaht un zept, tā tā lai us ilgu laiku wiseem pahrgalwneeem lufte pahreet, ſchē nahkt muhfu ſtrahdneekus fanerrol!“

„Kungi!“ stahditajs fajija, redsedams ka ta leeta dauds tahlatu eet tā bija nodohmajis, „jaunais ſkohlotaajs ir fawā istabā un jaw liku winau fault; bet eepreeſch tomehr man japemin, ka wehl panifam naw peerahdihts, waj winsch teefham pee abolitioniſteem peeder. Winsch gan ſinams manā preeſchā deesgan draudſigi no wehrgeem runaja, bet ta wehl naw nekahda peerahdiſchana nedš kahds noſegums, par ko winsch buhtu jadarwo!“

„Ar to ir tikpat tā wiſš peerahdihts!“ tā kahds plezige, ar naidigu waigu iſſklatidamees wihrs atbildeja, „kas wehrgu brihwibai par labu runa, ir muhfu eenaidneeks un ir nahwi pelnijis!“

Schajā brihdi isnahja mulatis un Eliotam ko auſi eefſchulſteja, pehz kam ſchis ar druſku jautraku waigu pret faweem weefeem atgreesahs:

„Kungi,“ winsch it tā no kahdahm nepatihfamahm juhſmahm atſwabinahts, eefauzahs, „Zuhš efat nelaiķā atnahlfchi, miſters Wilmots ir patlaban manu mahju atstahjis un tahlumā dewees!“

„Tad mehš laidiſimees winam pakal!“ kahda deſmita balſu iſſauza, un gribeja paſchlaif us zeta dohtees, kad wehrgu-ustraugš tihri bahls no isbailehm winau ſtarpā eefkrehja un teiza Eliotam, ka melnais Sams ari eſohht aiſbehdſis; ſchis eſohht jaw preeſch kahdahm deenahm manijis, ka winam laut kas prahtā, jo beſ pahtagas ar winau neſo newarejis iſdarihht.“

„Nu, Eliota lungs, waj wehl gribat ſchaubitees, ka Zuhfu ſtudeeretais ſkohlotaajs pee abolitioniſteem peeder? — Winsch Jumš ir wehrgu atwihlis, par ko mehš katris Jumš wiſmasal peezifanti dollaru dohtu. — Zuhš tal nu ſklaidri ſaprohtat, kas ir wina nodohms bijis, un tadeht wairs winau ne-aifſtahweſeet.“

Puſe iſnurdehts lahſta wahrds bij wiſa stahditaja atbilde. Ar ſcho winam bij wiſa eefſcheloſchanahs un labſtridiba pret Wilmotu ſuduſi. Wina duſmigais gihmis un kwehlodamas azis teiza it gaiſchi, ka winsch bij apnehmees behgteem us to beidsamo pakal dſihtees un pee teem fawas duſmas us atreebigako wiſi iſlaift.

„Lobkin!“ winsch wehrgu ustraugam uſſauza, „atkehde aſinſfunus un wed winus Sama buhdā!“

Ustraugš aiſkrehja uſdohto pawehlu iſpildihht un Eliots pret faweem weefeem greeſees fajija:

„Kungi, man us weenu azumirkli ja-aiſeet, — pehz maſ minutehm buhſchu atkal atpalat!“

Behz ſcheem wahrdeem winsch eefkrehja iſtabā, uſlika fawu panama-maleni, eetinahs weegla deki, panehma piſtoles un pahrlifa plinti pahr plezeem. Tā apbrunojees wiſch pee faweem beedreem isnahja, kuzi winau jaw ar nepazeetibu gaidija.

Lobkins bij pa to ſtarpu weenu pahri warenu aſinſ-furu, kahds stahditaji pee ſchahdahm wehrguajtim mehdsā bruhkeht, atſehjis un tohs isbehgufchā nehgera buhdā eewedis, lai tee atſahtohs drehbēs-gabalus apohſtitu. Tagad winsch, abus plehfigohs funus pee ſtipras ſchnores weſdams, zaur wahrteem eenahja.

Suri bija knapi waldami un winau kaulſchana wiſus pahrejohs eedſihwotajus uſtraujeja un tee wiſri wareja tik ko ſawus paſchus wahrdus ſaſirdeht.

„Lai jo ahtrali us preeſchu teekam, mehš lihds meſcham wareſim jaht,“ Eliots fajija, „pa meſchu mums kahjahm ja-eet un kahdi no maneem laudim lai mums wed ſirguš no pakataš. Kur atkal klaijals, tur jaſſim.“

Schis padohms tika no wiseem weenprahtigi peenemts un kamehr wina us pagalmja isnahja, Eliots pawehleja ſirguš atweſt.

Jumſchā un klufā nakti tahli atſkanofchš trohlfnis nebij neweenu guletaju wiſā plantahſchā taupijis, jo wiſi atradahs nomohdā. Nabaga wehrgi ſlatijahs drebedami, kahda jagatawoſchanahs tē tika us weena winau beedra kerſchanu tureta.

Uri Varietes auſis tika no ſcha trohlfchyna aiſnemtas. Birnā

azumirlli wina newareja faprafi, lo tas wifs apfihwe, tadehl wina fteidsahs pee lohga, kur wina zaur flaitajeem kinas-lohfu sareem, kuri mahjas preefchâ fahweja, wareja niknohs gihmus eeraudfihit un to wihru draudedamahs runas dſirdeht. Biku-lahpu farkanais fpihdums un wareni tumfcha nahts, firgu ſweeg-fchana un furu negehliga kauſchana, — wifs tas buhtu jaw dauds ſtiprakam garam neta Harietes, bailibu eefpeedis. Daſchi wahrdi un fauzeeni, kuri winai if trohſchana bij dſirdami, winai drihs dewa faprafi, us lo tas wifs ifgahja. Wina nu flaidri noprata, ka tas notika dehl ta wihra guhſifchanas, furu wina ka to kreetnako bij mahjijufehs paſiht un mihleht.

Winas azis pahrepluhda no afarahm un preefch fawas gultas us tepika zelôs metufehs wina fuhſija firnigas luhg-fchanas par behglu glahbfchana us debefim, zaur lo winas firde tapa weeglaka un winas dwehfele fawu meeru atdabuja.

Stahditaji jaw bij firgôs fakahpufchi. — Tobkins us fawa pawehletaja ſihmi atlaida furus, kuri nu ka paſchi nelabee, no pakal jahdama ſtahditaju trahſchana pawaditi, behglu pehdahm pakal dewahs.

Behz ihfa laika jahjeji bija: pee meſcha, pa kura fchaurahm tekahm wineem nu waijadſeja fahjahm tahtak dohtees.

Weza gehgera peedſihwojumi.

Bija maſa, fmuſa no apateem balkeem buhweta mahjina, kura wezais gehgeris Morfi ar faweem diwi dehleem Rahrlis un Eduardu dſihwoja. Apfahrt mahjas bij meſchs tikai tit tahtu nozirſts un ſeme eeftrahdata, zil wineem bij waijadſigs preefch waijadſigaka uſtura, ka maſa un kartupeku audſefchanaſ. Lihdi pat ſcheem maſajeem, druſku palaiſtajeem tihru-meem flehjahs lelais, jeb wirmilaiu meſchs ar faweem farkani ſeededameem ſumachas un ſaſaſtraſs-kruhmeem, ar dogwoda- un wirtſchu-augeem un tuhſtoſch zitahm kohlu ſortehm un ſtahdeem.

Bija wakars. Wees, miglains gais ar tumſcheem fma-geem padebeſcheem apklahja wiſu tuhſnibu un dſila nahts jaw flehpahs nemehrojama meſcha beesumâs. Turklaht zits nelas nebij dſirdams ka tikai fchad un tad kahda putna brehlfchana; zitabi bij wifs klufu, ta ka ne pat augſtakee kohli neſchalza, jo ne wiſmaſata dſehſmina nebij juhtama.

Tikai ihſti uſmanigs un labi dſirdoſchs klaufitajs wareja pa reifahm kahda no meega uſtrauzeta putna fapnigo ſpahru ſifchana jeb kahda faufa kohla jeb ſara braſſſchekſchana ſa-dſirdeht, un wifs tas tihri ta iſklaufijahs it ka warenais meſchs fawas nopuhtas un fehraſ, klufâs paſlepenâs ſkanâs iſſtenetu. — Bet turpreti dauds jautraſti un preezigaki gahja weza Morfi buhdina. Te us keegelu lamina wehl kwehloja leelas ſpohſchas ohgles, no kuru werſmes dſirſteles un tabakas-duhmi tika zaur greeſtôs atſtahto wehja-zaurumu iſ iſtabas laukâ dſiht.

Wezais gehgeris ar abeem dehleem fehdeja pee ugunâ. Wiaſch bija plezigs un wehl itin ſpehzigis wihrs un iſ wina faulê un wehja nobruhnota gihma wehl pawifam newareja redſeht, ka wiaſch jaw 60 gadus flaitija. Tapat wina dehl bij brangi ſehni. Rahrlis tas wezalais wehl nebij pahri pahre diwdeſmit pirmo gadu, un jaunako uſflatoht bij jaſaka, ka wiaſch wehl ſehna gaddôs ſahweja.

Wini tunaja no pagahjuſchahs deenas laimigahs jahts. Jau-nakais dehl Eduards bij noſchahwis ſtaltu ehrlſchli, kas jaw iſtihrihts aif mahjas pee ſtallaina kohla karajahs. Rahrlis,

kas ſchodeen bij maſat laimigs bije, bij til pahra tihterus un kahdus truſſchirus ſamebijis.

Wbi jaunaje jutahs lohti lihgfmi kad wezais wina iſma-nibu un drohſchſiridibu uſflaweja. Wiſi trihs dſehra ar leelu gahrdumu karſto groku, lo wini bij ſchowakar kahda leela kruhſe bruhwejuſchi.

„Eſat jaw gan pahre brangu medineeku, to newaru no-leegt un man ſaws preeſs pee tam,“ wezais no jauna pil-dito glahſi it ka apſlatidams, pret uguni turoht fajija, „un tas ar' ir wifs, lo no Zums waru leelicht, bet pee tam jaw nelad nenahſfat, lahtſcham til weenigi ar duhzi rohlâ preti eet un to pee ſemes gahſt, ka Zuhfu wezais tehws ir darijis. Hui, kad eedohmajohs, zil tahdu willainu tehwinu ne-efmu winnejis! Ne, ne, wukas, pee tam Zuhſ fawu laiku neteeſat!“

„Ja mehs teh' pee tam neteeſam,“ Rahrlis druſku ſah-pigâ balſi atteija, „tad tas nahſ zaur to, ka ſchê wiſapfahrt neweena lahtſcha wairs naw, kam dſihwibu waretu iſpuhſt. Bet to Tu teh' wari drohſchi tizeht, ka, ja es kahdu ſatiktu, es wina lehni ſahlê noſpeeftu un winam ar muhſu krahſpangu wiſus ſohbus iſrautu un tad wina Tew atſtelectu, lai Tu wi-nam to beidsamo datu nodohu!“

Wezais ſmejhahs ta ka winam afaras iſ azim nahja. „Tu eſt leels piahpa, Rahrlis,“ wiaſch fajija, „bet Tew taifniba, ſchajâ widâ naw neweena lahtſcha, bet Kanadâ ir wehl deef-gan, tapehſ wehletohs wehl reis tur buht. Ari ar biſeleem ſchê deefgan ſchwaki. Scholais wini wehl til uſeetami bee-ſajâs muſlajâs ſtarp tahm upehm Kafu un Daiju, kur neweens gehgeris ne-aifect, jo no turenes naw eefpehjamâs medijumu mahjas atweſt. Hui, kad apdohmaju, kas tee bij par jaukeem laikeem, kad mehs wehl biſetus ſchahwam! Kamehr nu kolo-niſti jo deenas jo wairak us wakareem welkâhs, ir tas wifs zi-tadi tapiſ. (Si, kad eedohmajohs, ka mehs weenreis trihs wihri us firgeem ſawana) pee Minesota-ſtraumes weſelu ganibu bi-fetu dſinam! Man wehl prahtâ ſahw, ka toreis kahdi no aif-ſchautajeem biſeleem peepſchi atpakal greeſahs un ar nodurtu galwu un breeſmigu bauroſchana mums wirſu ſkrehja.“ —

„Tu teh' mums ſcho ſahſtu jaw kahdas dewindeſmitde-winas reifes buhſi ſahſtijis!“ Eduards tam walodâ eefrita.

„War tam nelas, warat wehl reis klaufitees, lai teel ſimts tpilns!“ wezais ſpihtigi atruhja, „waj Zuhſ gan dohmajat, ka ee ir ſmeekli, kad kahdi tuhſtoſch biſeti weenam wirſu doh-dahs un ar kahjahm ſabrada? — Mans firg ar uſſchkehrſtu wehderu man lihſâs nokrita un es biſelam jahſchus mugurâ uſflupis, ar to ka weefulis pa lihſenumu prohjam laidohs. Bet to es ſinu, ka es tam burſchim preefch wiſeem laikeem aiſmaſaju! Uſ wina jahdams es winam ar duhzi mugurâ un pakauſi tilmehr urbu, kamehr wiaſch ka ſaſchauts tohrnis ar mani ſemê nogahlahs! — Tomehr tas wifs til bija ſpehles-leeta pret tahm breeſmahm, kuras Tſchipimeeru-ſemê pee ehrl-fchku-eſara peedſihwoju.“

„No tahm Tu mums lihſi ſchim wehl nemaſ ne-eſt ſah-ſtijis!“ Eduards fajija. „Kâ tad Tu tai widâ nahzi?“

Wezais tuhdat nedewa atbildu. Wiaſch ſkatiyahs dohmigi uguni, kamehr Rahrlis nepazeetigs tapdams uſzehlahs un ugu-nam kahdas pahra ſchekhepes no jauna uſmeta. Wezais tad walodu uſnehma.

„Behrni,“ wiaſch teija, „bija laiks, kur wezais Morfi ne-

*) Sawanas, prerijas jeb pampas ir leeli ſahleſklaitjami.

prafija un winam weena alga bija, jif deenas jeb naktis no weetas winfch mefchds un muflajds aplahrt dauftijahs, jeb kahda malkas-fchkuhni pahrunta. Es biju pa nedelahm un daschreif ari pa mehnefcheem no mahjas prohjam un mana jaktis-lufte bij til leela, ka pee tam wifu peemirfu. Breekfch manis nebij nefas til jaufti, ka pa kalneem un lejahm fleijohf. un ne-weens lohps netifa taupihts, kas manas plintes tuwuma nahja.

Ta tad ari gadijahs, ka es tahdas weetas nonahju, kur wehl neweena zilwela pehda nebij minufi. No wifadahm gruhtibahm un breefmahm apnemts mans jaunibas laifs bij bagats no peedfihwojumeem. Pa leelakai datai es Zumš winus jaw efmu iftathstijis; bet weenu, pee kura es maf minutēs aukftai nahwei pa wifahm reifahm tuwal azis flatiujohs, es Zumš wehl ne-efmu ftahstijis. Ta breefmu-wakara atgahdimafchana man arweenu ir gauschi nepatihlkama bijufe, bet tagad, kur mehš ta ne reti lohpa fehſcham, tagad Zumš to greibu paftahftiht."

"Ubi dehli wezajam tuwal flahf nofehchahs. Kahrlis pamehma dsells krukē un ifrakaja, ohgles ta ka winu gaischums iftabinas melnahs feenas jo gaischi apftahjeja. Tehws tad ufſahfa:

"Bija glufchi tahds pats wakars ka ſchitais, til pat klufš un rahms. Zaur tumſchajeem padebefcheem mehnefs pa reifahm til bailigi paftatijahs, it ka winfch baiditohs no aukftajem ſemes mefcheem un trihzedams winfch meta ſawu laiftdamohs ſpihdumu uf norafojufchahs ſahles un lakfteem tapat ka uf tahm needrehm un kalwenehm, kas ehrlfchku-efara malas apnehma, — ko Tu Eduard ta ſkatees?" tehws peepefchi ſawā ſtahftifchana apftahjees waizaja.

Eduards, kas ar ſawu waigu pret lohgu atgreesees fehdeja, uf reis kalu paſteepis beefchi uf lohgu ſkatijahs. Pee tam winam ta ka bahlums pahr waigu noſkrehja.

"Es laifkam pahrfkatijohs!" Eduards fajija, "warbuht ka mans eedohmafchanas-ſpehls mani wihla. Tu ſtahftiji no mehnefcha, kas apmahlfufchā laifā zaur padebefchu ſtarpahm peepefchi atſpihd un atkal noſuhd. Breekfch kahdas minutes mehnefs tur pahr wezajahm preedehm ufſpihdeja un tai paſchā azumirkli ta ka zilwela ſtahws gar muhfu buhdu noſlihdeja; — ja ta nebij ehna, tad tas teefcham bij zilwels! — Man ari ta iflikahs ka kad es pahra battu azu zaur lohgu buhtu eeraudſijis. Bet tas wiſš bija tilai uf ihju brihdi un zehlahs laifkam no mana eedohmafchanas-ſpehla; jeb man azis apſchibeja!"

"Tu teefcham efi pahrfkatijees," wezais fajija, "ſuni taf ir ahra. Wezais ſkraters ir mohdrigs un reij, ja ari pele pagrabina."

"Suni ir winā puſē un buhs ap ehrlfchki nogulufchees," Kahrlis fajija, "man bailes, ka ehrlfchka tuwums winu mohdribai neſlahde!"

"Lai ſtahw," wezais gehgeris fajija, "mums naw ne par ko jabihſtahs; kam ko waijaga, lai nahf eefſchā. Ja kahds nelaimigs jeb apmaldijees pee mums glahbfchanohs jeb pajumtu mekletu, tad jaw mehš to winam waram doht. Saglis tafſchu pee mums nenahfs, jo winfch te ne ko wehtigu newar atraft."

"Bet taf tehw' muhfu brangahs plintes!" Eduards eefaujahs, "pawifam ſawu es til lehti negribetu ſaudeht."

"Tew taifniba, Eduard!" wezais ufjeldamees fajija, "winas wifas trihs wehl ir uf pagalmja un ir tuhdaſ eefſchā janef." — Wiſſi trihs ufzehlahs no ſawahm weetahm un ſteidsahs ſawas plintes un jaktis-tafchahs cenef.

Tas wiſš bija maf minutes notizis un wezais Morſi weza ſtahfa pawedeenu atkal ufnehma:

"Es fehdeju ſawā laiwina un mana plinte bij man flehpi. Lehni ſchalza wirf manim weza wihſtola ſari. kuru gali uhdeni eefabrahš; wini mani til beefi apnehma, ka es dohmajohs kahda wehfā lohſchā lapenē fehſchoht. Esara wini no maſa wehjina kuſtinati wehlahs jo weegli un gar manas laiwinas ſahneem atſidamees it patihlkami noſlihſchleja. Wiſſi tumſcha uhdens es it ka ſchuhpuli lihgojohs.

Es ſinaju, ka ſchis eſars tika daudſchahrt no leeem pihfubareem apdſihwohts un ka wina uhdens no wifadahm ſiwim mudſcheht mudſcheja. Breekfch kahda brihtina atpakaf es biju malſchkerejis un laba data wiſſimefigako uhdens eemihneeku atradahs manā ſiwju-fohmā, zaur ko es uf wairaf deenahm biju ar uſturu apgahdajees. Ta es fehdeju un ſapnigi lubfojohs zaur ſareem uf tahm ſtrihpahm, kuras mehnefs-gaischums uf uhdeni meta. Es jaw biju labu brihdi gaidijis, beſ ka kahdu no gaiditeem putnu bareem buhtu eeraudſijis.

Pa ſtarpahm bij debeſs ſklaidraſa tapuſe. Wehjſch apgreefahs un ſaraufſtija padebefchus, ta ka es wiſſu to apgabalu jo ſklaidri lihds ohtraſi eſara malai wareju redſeht.

Tagad es ihſti ſchauhijohs, wehl ſchowakar kahdu pihli ſagaidiht un tadeht nodohmajū pee meera dohtees. Es iflahpu uf malas pehz ſaufahm ſahlehm un lapahm, no kurahm ſawā laiwina ſew patihlkamu naktis-gulu ſataiſiht.

Patlaban ka es ar ſcho darbu biju gataws tijis, jaktis-tafchu pa-galwē palizis un laiwina iſſteepdamees ſew mehteli pahrfedſis. kad uf reis man it tuwu pihfu ſpahrmu ſwilpoſchana auſis atſkaneja. Juhs nu gan paſchi ſapratifeet, ka es ka ihſti gehgeris tuhliſt uflehju un ſawu peelahdeto dubult-ſtohra plinti ſakehriſ uf ſchauhſchanu ſataiſijohs.

Pihles nehma ſawu zelu taifni uf eſara malu un kad tahš man bij deefgan tuwu nahluſchahs, tad es mehřeju, ſchahwu un trahpiju diwas, kuras wiſſ tuhdaſ nekrita uhdeni. bet wehl ar ſpahrneem kuldamahs pehdigi augſtās eſara needrās eekrita.

Ta weeta, kur tahš pihles nokrita, wareja kahdus trihſdefmit ſohſus no manas laiwinas buht un turklahf uhdens bija til fellis, ka tur wareja zauri briſt. — To es ari tuhliſt dariju un paſchlaif, kad gribeju paleektees un weenu no noſchautahm pihlehm uſnemt, te peepefchi melna ſchuhſſas galwa pehz mana medijuma ſneedsahs un to pee ſpahrna ſakampa.

Juhs ſinat, ka es ne-efmu wiſſ tas wihrs, kam til weegli war zepeti no deguna nonemt, un ta es neko daudſ dohma-dams peelehju un tai warmahzei to putnu if rihtles iſrahwu, pee kam es tai lahju uf pakauſcha uſminu. Bet tadeht, ka ſeme bij ſlawja un ſlidena un ſchuhſſa pati bij apakſch needru ſaknehm paſlehpufehs, wina it weegli un knaſchi ſawu galwu no manas kah'apakſchahs iſwilla.

Pag, es dohmaju, ſkreeſchu pehz plintes un tai negehlei lohdi zauri iſlaidiſchu.

Bet knapi ka es to biju eedohmajees kad man iſlikahs it ka kahds ſtriki ap manu ſtilbu apmeſtu. Uf ſemi paſlatidamees atradu. ka ſchuhſſa bij ſawu aſti ap manu ſtilbu ap-tinufe un tai paſchā azumirkli taifſijahs gar mani ſtahwu fleektees.

(Turpmat wehl.)

Gradi un feedi.

Kursch ir tad mans tuwakais?

Rahds grahpju-lahpitajs gahja stipra fala laika ar faweem amata-rihkeem un atrada leelzela mala pawifam nosaluschu schihdu. Schihdam blakam stahweja kurwitis ar lakateem un lentehm, ar to tas bija kuptschojees. Nemihlige, netaisns zilweks buhtu warbuht prezi lihdsja panehmis un schihdu atstahjis gulofchu; bet gohdigam grahpju-lahpitajam fasila firds scho eerangoht. „Warbuht,“ winsch dohmaja, „tas nabaga schihds wehl dshwus un war atkal atspirgt; kaut gan schihds, tad to mehr winsch ir mans tuwakais un man winam japalihds.“ Ta winsch dohmaja, apkahrpija tuhliit fawas un ta schihda leetas sneega, panehma schihdu few us muguras, eenesa wiau tuwaka zeema un par to nu gahdaja, ka wisf tika ismehginahts, lai nosaluscho waretu atdshwinahht. Behdigi redsedams, ka schihds atkal azis atdarija un atdshwinajahs, winsch palika lohti preezigs. „Deews lai ir flawehts,“ winsch issauza, „tad tatschu mana palihdsiba nebija welta! — Tad winsch eedewa fainneekam drufzianu naudas preeksch schihda apkohpschanas, aifsteidsahs tad us lauku un pahrnefa, no sneega israzis, fawas un schihda leetas. Utpakat atnahlfucham winam schihds pateidamees par fawu glahbschanu apkehrahs ap kaku un peefohlja winam wisu to kurwi ar tahm prezehm par dahwanu; bet grahpju-lahpitajs it nefa nepeenehma. Pawelti wiau gribeja schihds peespeest raudadams, lai tatschu masu dahwaninu peenemtu; bet wina glahbejs ahtri fapafaja fawus amata-rihkus un sneedsa schihdam rohku fazidams: „Ro es dariju, tas bija mans peenahkums, to itweens zilweks ohtram ir parahda. Deews lai mums abeem palihds us preekschu!“

To fazijis winsch aigahja fawu zetu.

„Gij un dari ir tu tapat!“

J. R—n.

Apstrahpehts saglis.

Rahds lungs Skotija, kura dahrs jaw daschahm reisahm bija tijis aplaupihts, eelika beidsiht fargu dahrsa. Schis drihs pehz tam kahda wakara fawa lunga lambari eefstehja, stahstidams, ka kahds wihrs fehshoht leelajä ahbelé.

„Labi, Robert,“ lungs atbildeja, „panem mahjas funi, kas peekshdehts, un peefeeni to pee ahbeles zelma; tad lai funs un saglis abi kohpa nakti pahrlaisch, ka nu ween waredami, — rihtu agri es patš pehz wineem luhkofchu.“

Ohtra rihta winsch eegahja dahrsa un atrada riktigi sagli us kohka un dukfi (ta to funi fauja) tur pat apafschä.

„Kadeht juhs, draugs, semé nekahpjat?“ winsch ussauza, kaut gan us nikno tik wajjadseja paslatitees un tuhliit wareja noprast, kapehz saglis nebija eedrohschinajees nokahpt.

Lungs lika wisus zeema laudis safault, lai nahkoht to fwe-fchadu augli wina ahbelé apluhkoht. Drihs fapulzejahs leeli un masi pee leelahs ahbeles un dahrs atflaneja no fmeekleem un no mehdischanahm. Wakara funs tika atnemts, bet saglis bija wisur ta nu pashtams un no wiseem peefmeets un sohbohts, ta ka winam beidsiht no zeema bija ja-aiseet prohjam.

J. R—n.

Wanaga Anna.

Schweizu semé ir tik leeli wanagi jeb ehrgli, kas daudsfreis kaslenus, telenus un jehrinus ar faweem stipreem nageem fakamp un aisnes. Tur ari gadijahs reis fchahds notikumés. Rahds semneeks ar fawu feewu us tahfu plawu nogahja, lai waretu to tur buhdamu feenu sakafiht. Meitina Anna, trihs gadus weza, wineem bij lihds. Plawa pee pascha schuhna mahte behnu guldinaja sahle un pate strahdaja feena. Behz kahda brihtina atskatahs, — af tawas behdas! behna waité naw. Tehws un mahte winu melle wisas malu malás, bet par welti; behns ka uhdeni eekritis. — Tai pascha laika kahpe zits semneeks, wahrdä Mikels, fawä plawä, kas augta kalna wisagalä atradahs. Us reis bij behna halves krumés dsirdama. Winsch steidsahs turpu, reds, ka leels wanags no krummeem islaischahs, un tani pascha weeta gut behns. Mikels winu uszehla un apluhkojo. Behns bij wefels, tik pee rohlahm un us plezeem bij ehrgla ftrambas redsamás. No ta laika scho behnu nosauza par Wanaga Anninu. Tas notika 1763 gadä un 1814 gadä Anna wehl bij pee dshwibas.

G. Schmidt.

Sludinajumi.

Rahdam gohdigam jaunfungam ir leelä balles wakara us zihtiba pasudusi. Minetu sudumu atradejs teef laipnigi luhgts, scho paschu pret labu pateizibas maksu nodoht pee „Swirbula“ Schagaros.

Maleenas Brenzis us Wideeni braudams fawu gohdu pasaudēja. To paschu rohla dabuht gribedams, winsch isfohla leelu pateizibu tam, kas wina pasaudeto gohdu atkal winam atdohtu.

G. Schmidt.

Baltis gulbis.

Sawu wehrtibu patš nepasihdams
Telbeja baltis gulbis klusa eferä,
Lepnibu tas nefad krukis nedsams
Tik eeraduma pehz few balti masgaja.

Un wahnu pulks, kurfch krasä fehbeja,
Ar flaudib's azim tahs us gulbi luhkojahs;
Tad errodamahs wiau isfnehja,
Bet gulbis jautri silés wilnós schuhpojahs.

Tahs redsedamas wina balto apgehrbu
Un fawu melnu pilnu neffaidribas, —
Ar dubleem pildija itkatra knabatu
Un fweede tohs us gulbja klegdamas.

Bet gulbis drihti dublus noskalojis
To skaitats wehl us uhdens rahdijahs,
Un wahrnas dublainas tas apluhkojis
It schehli smaididams pasfatiyahs. —

Kurssemeeze.

Atbildebams redakteurs Ernst Plates.